

آکادمی کنکور دورخیز

جزوه مطالعات اجتماعی هفتم
سوالات سطر به سطر

دانلود رایگان جزوه درسی ، گام به گام ، نمونه سوال ، مشاوره کنکور و برنامه ریزی درسی

www.dourkhiz.com

آکادمی کنکور دورخیز

www.dourkhiz.com

جزوه های درسی رایگان

گام به گام های درسی

نمونه سوال های امتحانی

مشاوره کنکور

برنامه ریزی درسی

ورود به سایت دورخیز

جهت دریافت برنامه ریزی خصوصی کلمه (رتبه برتر) را به شماره ۱۰۰۰۰۳۹۴۰ پیامک نمایید.

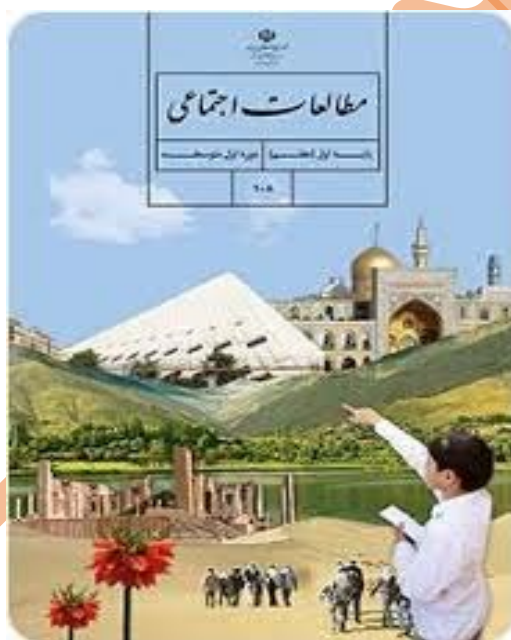

به نام خدا

مجموعه سوال و جواب مطالعات اجتماعی هفتم

(دوره اول متوسطه)

قابل استفاده برای دبیران

منطقه ۸ تهران

تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

سال تحصیلی: ۹۵-۹۴

درس (من حق دارم)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- خداوند در باره ی گرامی بودن مقان انسان در قرآن چه فرموده است؟ ما فرزندان آدم را بسیار گرامی داشتیم .. و آنها را بر بسیاری مخلوقات دیگر برتری بخشیدیم .
- ۲- منظور از حق چیست؟ منظور از حق چیزهایی است که یک انسان به دلیل مقام انسانی اش ، شایستگی داشتن آنها را دارد .
- ۳- چند مورد از حقوق طبیعی که انسان ها از ابتدای خلقت صاحب آن می شوند را نام ببرید؟ (همه انسان ها حق حیات یا زندگی دارند که مهم ترین حق آنها است) ۲- آنها حق دارند از نعمت های الهی برخوردار شوند . ۳- برای تأمین نیازهای خود کار و تلاش کنند . ۴- ازدواج کنند و تشکیل خانواده بدهند ۵- یاد بگیرند راه زندگی خود را انتخاب کنند .
- ۴- انسان ها حق دارند آزاد باشند یعنی چه ؟ چرا ؟ یعنی پرده و بنده انسان های دیگر نباشند . زیرا خداوند آنها را آزاد آفریده است .
- ۵- چند مورد از نعمت های الهی و حق برخورداری از آنها را بنویسید؟ استفاده از گیاهان ، جانوران و آب برای تغذیه - استفاده از هوا برای تنفس کشیدن - استفاده از منابع و معادن برای تأمین نیازهای زندگی و ساختن ابزار و وسایل - برخوردار شدن از محبت دیگران - برخورداری از استعداد آموختن و داشتن قوه ی عقل و شعور ...
- ۶- آیا همه انسان ها صرف نظر از قوم ، نژاد ، زبان ، اعتقادات ، ثروت ، فقر و ... دارای حقوق طبیعی هستند؟ چرا؟ پله - زیرا همه ی انسان های عالم مخلوق خداوند هستند .
- ۷- ما از ابتدای تولد با چه کسانی ارتباط برقرار می کنیم؟ ما از ابتدای تولد با پدر و مادر و برادر و خواهر و خویشان ارتباط برقرار می کنیم .
- ۸- تبعه ی یک کشور بودن موجب چه می شود؟ تبعه ی یک کشور بودن موجب می شود افراد حقوقی پر مبنای قوانین آن کشور داشته باشند .
- ۹- چهار مورد از حقوق شما در خانه و خانواده چیست؟ ۱- هر فرد حق دارد نام و نام خانوادگی و شناسنامه داشته باشد .
- ۲- فرزندان حق دارند از محبت و توجه پدر و مادر برخوردار باشند . ۳- همه حق دارند با سواد شوند و تحصیل کنند و استعدادهای خود را شکوفا کنند . ۴- همه حق دارند غذا ، لباس و مسکن مناسب داشته باشند . ۵- هیچ کس حق ندارد دیگری را مسخره کند یا به او صدمه بزند .
- ۱۰- شناسنامه چه چیزی را نشان می دهد؟ شناسنامه نشان می دهد که فرزند چه کسی هستیم و به کدام کشور تعلق داریم .
- ۱۱- سه مورد از حقوق شما در مدرسه چیست؟ ۱- هر دانش آموزی حق دارد در مدرسه به او به اندازه ی سایر دانش آموزان توجه کنند و مسئولان یا معلمان در این پاره تبعیضی بین او و دیگران قائل نشوند . ۲- هر دانش آموزی حق دارد نظرش را در پاره ی مشکلات درسی یا روش های آموزشی در مدرسه ، مودپانه و محترمانه بیان کند . ۳- هیچکس نباید در مدرسه مورد تمسخر یا تنبیه بدنی قرار بگیرد .
- ۱۲- سه مورد از حقوق شما در محیط زندگی و کشور چیست؟ ۱- هر فرد حق دارد در محیطی سالم ، تمیز و پاک زندگی کند . ۲- هر فرد حق دارد از خدمات مناسب پزشکی و بهداشتی استفاده کند . ۳- همه حق دارند در کوچه و خیابان امنیت داشته باشند .
- ۱۳- موسساتی که با همکاری مردم برای بهداشت و سلامتی ، آموزش و امنیت مردم تلاش می کنند را نام ببرید؟ شهرداری - آموزش و پرورش - بهداشت و درمان - نیروی انتظامی

- همه ی ما مخلوق ..... هستیم .
- خداوند با آفرینش انسان ، ..... به او اعطا کرده است .
- انسان ها از ابتدای خلقت و تولد دارای حقوق ..... می شوند .
- مهم ترین حق انسان ها حق ..... یا ..... است .
- هر فردی تبعه ی ..... است .
- خانواده تا حدی که ..... دارد ، وسایل زندگی مرا فراهم می کند تا به خوبی رشد کنم
- مسخره کردن انسان ها از نظر قرآن ..... است .

- ۱- منظور از حقوق متقابل یعنی چه؟ یعنی همان طور که ما حق داریم، پدر و مادر و معلم و همسایگان و دوستان و... نیز حقی پر ما دارند
- ۲- "حق و مسئولیت به منزله ی دو کفه ترازو هستند که باید تعادل آنها حفظ شود" این جمله را با مثال توضیح دهید؟
برای مثال کودکان حق دارند در خانواده از محبت و مراقبت و خوراک و پوشاک مناسب بهره مند شوند و فرزندان نیز وظیفه و مسئولیت دارند که به والدین خود احترام بگذارند و از آنها اطاعت کنند.
- ۳- مسئولیت یعنی چه؟ یعنی وظایفی که هر یک از ما به عهده داریم و انتظار می رود آنها را انجام دهیم.
- ۴- آقای مسعودی ۴۰ سال دارد و پزشک است. او دارای همسر و سه فرزند است و در یک آپارتمان زندگی می کند. به نظر شما او در هر یک از نقش های زیر چه مسئولیت هایی به عهده دارد؟
به عنوان پدر: باید نیازهای خانواده را تأمین کند و...
به عنوان همسر: باید با همسر خود مهربان باشد و...
به عنوان پزشک: باید نسبت به بیماران خود احساس مسئولیت داشته باشد و...
به عنوان فرزند پدر و مادر خود: باید به پدر و مادر خود احترام بگذارد و...
به عنوان همسایه: باید حقوق همسایگان خود را رعایت کند و...
- ۵- ما در برابر چه چیز و چه کسانی مسئول هستیم؟
۱- خداوند متعال ۲- خودم ۳- دیگران (اعضای خانواده - معلمان - همکلاسی ها - اعضای جامعه) ۴- محیط زندگی و عالم آفرینش.
- ۶- خداوند متعال چه نعمت هایی به ما عطا کرده است؟ عقل و فکر و استعداد و توانایی، خانواده، معلم، خوراک و پوشاک
- ۷- وظیفه ما در برابر نعمت های خداوند چیست؟ وظیفه ی ما این است که خداوند را عبادت کنیم، شکر گزار نعمت هایش باشیم و از دستورات او که برای سعادت و خوشبختی ما است پیروی کنیم.
- ۸- شکر گزار بودن نعمت های خداوند به چه معناست؟ شکر گزار بودن یعنی استفاده ی صحیح از نعمت ها، قدر نعمت ها را دانستن و به هدر ندادن آنها.
- ۹- وظیفه ی ما در برابر بدن خود چیست؟ (شما برای حفظ و مراقبت از بدن خود چه اقداماتی انجام می دهید؟) - (با خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاها یا مواد مضر، رعایت بهداشت و نظافت، خواب کافی و ورزش از بدنم مراقبت می کنم. ۲- از بدن خودم در مقابل موقعیت های خطرناک مثل ترقه بازی، عبور از خیابان و چاده پا پی احتیاطی محافظت می کنم. ۳- باید تلاش کنم اسلحه های خودم را بشناسم و آنها را شکوفا کنم. ۴- تلاش می کنم با زبانه دروغ نگویم یا غیبت نکنم. ۵- با دست و پایم کار خطا یا گناه انجام ندهم و مراقب اعمال و رفتار خود باشم.
- ۱۰- وظیفه (مسئولیت) ما در برابر اعضای خانواده چیست؟
۱- در کارهای خانه با پدر و مادرم همکاری می کنم ۲- وظایف شخصی خودم را بر دوش دیگران نمی گذارم. ۳- از پدر و مادرم اطاعت می کنم و به نصیحت هایشان گوش می دهم ۴- به خواهران و برادرانم کمک و از آنها مراقبت می کنم.
- ۱۱- وظیفه (مسئولیت) شما در برابر مدرسه چیست؟
۱- مقررات و نظم کلاس و مدرسه را رعایت می کنم. ۲- با معلمان و دیگر مسئولان مدرسه با ادب و احترام برخورد می کنم. ۳- به توصیه های معلم گوش می کنم و سعی می کنم درس ها را خوب یاد بگیرم و تکالیفم را به موقع انجام دهم. ۴- با هم کلاسی هایم مهربان هستم و به آنها کمک میکنم. ۵- از اموال عمومی مدرسه که متعلق به همه است محافظت می کنم.
- ۱۲- وظیفه شما در برابر اعضای جامعه چیست؟
۱- در محل زندگی ام طوری رفتار می کنم که همسایگان آزرده نشوند. ۲- برای حفظ امنیت با اهالی محل و مسئولان همکاری می کنم. ۳- من در برابر خون شهیدانی که برای انقلاب اسلامی و دفاع از میهن جان دادند مسئول هستم. ۴- من وظیفه دارم به همراه هم وطنانم برای پیشرفت و آبادانی کشورم تلاش کنم. ۵- وظیفه دارم از وحدت و استقلال میهن دفاع کنم.
- ۱۳- جلوه های عظمت خداوند چیست؟ آب و خاک و نور و هوا و گیاه و جانوران
- ۱۴- وظیفه ی شما در برابر محیط زندگی و عالم آفرینش چیست؟
۱- باید برای آباد کردن محیط زندگی ام تلاش کنم. ۲- سعی می کنم بهداشت و پاکیزگی را در محیط زندگی ام حفظ کنم، ۳- به محیط زیست آسیب نرسانم و نظم طبیعت را برهم نزنم.

- ما در روابطی که با دیگران برقرار می کنیم دارای ..... هستیم . (حقوق متقابل)
 - همان طور که ما حقوقی داریم ، ..... هم هستیم . (مسئول)
 - وقتی فردی وظایف و تکالیف خود را خوب انجام می دهد می گویند او فرد ..... است . (مسئولی)
 - افراد در نقش های مختلف ، ..... دارند . (مسئولیت های مختلف)

درس ۳ (چرا به مقررات و قوانین نیاز داریم)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- آیا انسان ها در استفاده از حقوق خود آزادی مطلق و بی قید و شرط دارند؟ چرا؟ با ذکر مثال ؟ خیر - هیچ یک از ما در استفاده از حقوق خود آزادی مطلق و بی قید و شرط نداریم بلکه تا آنجا می توانیم حق خود را اعمال کنیم که مغایر قانون نباشد. برای مثال نمی توانیم در استفاده از حقوق خود قوانین الهی را نادیده بگیریم یا نمی توانیم با اعمال حق خود سبب خسارت و زیان دیگران شویم .
- ۲- به طور کلی قانون و مقررات به چند دلیل بوجود آمده است؟ به دو دلیل (- حفظ حقوق افراد ۲- برقراری نظم و امنیت .
- ۳- عدم رعایت قوانین و مقررات در جامعه چه مشکلاتی دارد؟ علاوه بر به هم زدن نظم و امنیت اجتماعی ، موجب پایداری شدن حقوق افراد می شود .
- ۴- به این موقعیت ها توجه کنید و بگویید هر کدام چه پیامدهایی دارد و کدام حقوق نادیده گرفته می شود؟
- *- فردی زباله های خانه ی خود را در گوشه ی پارکی مقابل محوطه ی بازی کودکان بریزد: پارک آلوده می شود و پوی پدی ایجاد می شود و برای بازی کودکان مشکل ایجاد می شود
  - *- فردی بخواهد خارج از صف افرادی که در نانوایی ایستاده اند ، نان بگیرد : هرج و مرج به وجود می آید و حق نوبت دیگران پایداری می شود .
  - *- فروشنده ای که رایانه ای را فروخته و وقتی مشتری از او برگه خرید (صورتحساب) می خواهد به او نمی دهد : ممکن است باعث کرائنغروشی و سوء استفاده شود .
  - *- راننده ای که بدون توجه به علامت عبور ممنوع داخل خیابان یکطرفه می شود و ترافیک به وجود می آورد : مزاحم عبور دیگر وسایل نقلیه می شود و قوانین راهنمایی و رانندگی نادیده گرفته می شود .
  - *- موتور سواری که به علت شلوغی خیابان وارد پیاده رو می شود و از بین مردم عبور می کند : برای عابرین مزاحمت ایجاد می کند .
  - *- شرکت ساختمانی که قرار است سالن ورزشی برای مردم بسازد ، اما مقررات ساختمان سازی و مصالح مناسب را به کار نبرد : ساختمان ریزش می کند و خطرات جانی برای شهروندان به همراه دارد .
- ۵- یک مکان یا گروه اجتماعی را انتخاب کنید . جدولی دو ستونی رسم کنید که در آن مقررات مربوط به آن مکان را در یک ستون و کارکرد آن در ستون مقابل نوشته شود :

مکان	مقررات	کارکرد
پمپ بنزین	ورود با صف	نظم و احترام به حقوق دیگران
مسجد	در آوردن کفش ها و قرار دادن آن ها در جا کفشی	احترام به مکان های مذهبی و رعایت بهداشت و نظم
کتابخانه	رعایت سکوت هنگام مطالعه	احترام به حقوق دیگران و ایجاد آرامش
پارک	نریختن زباله در پارک و نچیدن گل های پارک	حفظ پاکیزگی محیط زیست و جلوگیری از ایجاد بیماری

- یکی از مهم ترین علل پدید آمدن مقررات و قوانین در جامعه ..... و ..... بوده است . (برقراری نظم - حفظ حقوق افراد)
- ایجاد نظم و امنیت و جلوگیری از هرج و مرج نوعی احترام به ..... است . (حقوق دیگران)

۱- مقررات یک جامعه به چند شکل به وجود می آیند؟ (با مثال)

۱- گاهی مقررات به صورت دستورهای مذهبی و اخلاقی است؛ مانند هیچ کس نباید با کفش وارد نمازخانه و مسجد شود.

۲- گاهی گروه های اجتماعی به صورت توافق یا عادت و رسم از مقرراتی پیروی می کنند؛ مانند ایستادن در صف اتوبوس و یا ثانوی

۳- گاهی مقررات به وسیله یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب می شود؛ مانند ممنوعیت عبور از چراغ قرمز

۲- قانون چیست؟ هرگاه مقررات به وسیله یک نهاد دارای صلاحیت مثل مجلس تصویب می شود، نام قانون به خود می گیرد.

۳- قانون اساسی چیست؟ قانون اساسی مادر همه ی قانون ها است و سایر قوانین در چارچوب آن تصویب می شوند. در قانون اساسی هر کشور مهم ترین حقوق ملت و همچنین مهم ترین روابط و وظایف حکومت و مردم معین شده است.

۴- مجلس خبرگان چگونه مجلسی بود؟ در این مجلس خبرگانی که از سوی مردم انتخاب شده بودند، بر اساس اهداف انقلاب در طی چند ماه قانون اساسی را نوشتند و تصویب کردند.

۵- قانون اساسی کشور ما در چه روزهایی به همه پرسیده شد؟ در روزهای ۱۱ و ۱۲ آذرماه ۱۳۵۸ به همه پرسیده شد و مردم به آن رأی مثبت یا آری دادند.

۶- منظور از اینکه همه افراد در مقابل قانون مساوی هستند چیست؟ مثال بزنید. یعنی قانون باید برای همه ی افراد به صورت مساوی اجرا شود. برای مثال هر کس از چراغ قرمز عبور کند جریمه می شود، چه پی سواد باشد چه استاد دانشگاه، چه فقیر باشد چه پولدار.

۷- قوه ی مقننه چه وظیفه ای دارد و از چند بخش تشکیل شده است؟ نام ببرید. قوه ی مقننه تهیه و تصویب قوانین عادی کشور را در چارچوب قانون اساسی به عهده دارد. و از دو بخش تشکیل شده: ۱- مجلس شورای اسلامی ۲- شورای نگهبان

۸- مجلس شورای اسلامی از چه کسانی تشکیل شده است؟ مجلس شورای اسلامی نمایندگان منتخب مردم هستند که قوانین عادی را تهیه و تصویب می کنند. آنها برای یک دوره ی چهار ساله از سوی مردم مناطق مختلف کشور ما انتخاب می شوند.

۹- شورای نگهبان چند نفر عضو دارد و اعضای آن چگونه انتخاب می شوند؟ این شورا مرکب از ۱۲ نفر است. ۶ نفر فقیه که از سوی رهبر جمهوری اسلامی انتخاب می شوند و ۶ نفر حقوقدان که از طرف قوه ی قضاییه به مجلس معرفی می شوند.

۱۰- شورای نگهبان چه وظایفی دارد؟ ۱- این شورا همه ی قوانینی را که در مجلس تصویب می کند با قانون اساسی و اصول و احکام دین اسلام تطبیق می دهد و اگر قوانین تصویب شده با قانون اساسی و اصول و احکام دین مغایرت داشت آنها را رد می کند یا دوباره به مجلس برمی گرداند تا اصلاح شود. ۲- این شورا بر انتخاباتی که در کشور برگزار می شود مانند انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی نظارت می کند و پس از بررسی و تأیید صلاحیت نامزدهای انتخابات به آنها اجازه ی انتخاب شدن می دهد.

۱۱- قانون گذاران با توجه به چه مواردی بهترین قوانین را وضع می کنند؟ با توجه به نیازها و موضوعات مختلف جامعه.

۱۲- چرا قانونگذاران باید از بین بهترین افراد انتخاب شوند؟ زیرا که وضع قانون اهمیت زیادی دارد.

*- مهم ترین قانون هر کشور ..... است. (قانون اساسی)

*- پس از پیروزی انقلاب اسلامی مجلس ..... برای نوشتن قانون اساسی جمهوری اسلامی تشکیل شد. (خبرگان)

*- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ..... اصل دارد. (۱۷۷)

*- نمایندگان مجلس شورای اسلامی از بین خود فردی را به عنوان ..... انتخاب می کنند. (رئیس مجلس)

*- نمایندگان مجلس شورای اسلامی پس از انتخاب شدن برای شروع کار خود در مجلس ..... می دانکنند (آدای سوگند)

درس ۵ (همدلی و همپاری در حوادث)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- چند نمونه از حوادثی را که در آن مردم کشور ما نشان دادند روحیه همدلی و همدردی بسیار خوبی دارند بیان کنید؟
حوادث مختلف مانند جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، زلزله ی بم، زلزله ی آذربایجان و سیل استان گلستان
  - ۲- همدلی یعنی چه؟ همدلی یعنی اینکه خود را به جای فرد دچار حادثه شده بگذاریم و احساس و شرایط او را درک کنیم.
  - ۳- همپاری یعنی چه؟ همپاری یعنی پس از درک احساس فرد حادثه دیده به کمک او بشتابیم.
  - ۴- آیا ما در هنگام حوادث فقط به یاری هموطنان خود می شتابیم، بلکه نسبت به همه ی انسان های مظلوم و آسیب دیده در هر جای جهان باشنند احساس مسئولیت می کنیم. برای مثال مردم فلسطین (شغالی) در اثر حملات ناچوانمردانه ی رژیم اشغالگر قدس زخمی می شوند یا به شهادت می رسند.
  - ۵- امام رضا(ع) در باره برطرف کردن اندوه مومنان چه فرمود؟ هر کس اندوهی را از مومنی برطرف کند خداوند در روز قیامت اندوهش را برطرف می کند.
  - ۶- چرا امروزه همه به سرعت می توانند از اخبار حوادث در مناطق مختلف آگاه شوند؟ به علت گسترش وسایل ارتباطی و حمل و نقل.
  - ۷- کدام موسسات اجتماعی در حوادث به ما کمک می کنند؟ جمعیت هلال احمر - سازمان آتش نشانی - اورژانس - نیروی انتظامی
  - ۸- جمعیت هلال احمر چگونه موسسه ای است؟ جمعیت هلال احمر یکی از موسساتی است که در زمان وقوع حوادث طبیعی یا جنگ ها به کمک مردم می شتابد.
  - ۹- چند مورد از وظایف سازمان جمعیت هلال احمر را بنویسید. ۱- در هنگام وقوع حوادث به معروحین کمک های اولیه می رساند و آنها را به بیمارستان منتقل می کند ۲- برای آسیب دیدگان سیل یا زلزله و جنگ، چادرهای اسکان موقت برپا می کند ۳- کمک های مردمی مثل غذا، پوشاک، چادر اسکان و دارو را جمع آوری و به آنها می رساند ۴- در شرایط عادی برای صلح و دوستی و همچنین حفظ محیط زیست تلاش میکند.
- ***- خداوند ..... و ..... را در سرشت ما انسان ها قرار داده است. (همدلی - انسان دوستی)
- ***- جمعیت هلال احمر بخشی به نام ..... دارد. (سازمان چوانان هلال احمر)

درس ۶ (بیمه و مقابله با حوادث)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- چرا موسسه بیمه به وجود آمده است؟ موسسه بیمه برای چبران زیان های مالی و چانی به وجود آمده است.
- ۲- بیمه چیست؟ بیمه یک قرارداد بین بیمه گر و بیمه شونده (بیمه گذار) است. موسسه بیمه گر تعهد می کند در قبال دریافت حق بیمه از بیمه شونده خسارت های ناشی از حوادث معینی را چبران کند.
- ۳- بیمه ها از نظر قانون به چند بخش تقسیم می شوند؟ به دو بخش ۱- اجباری (بیمه شخص ثالث اتومبیل) ۲- اختیاری (بیمه پدنه اتومبیل).
- ۴- بیمه از نظر خدماتی که به بیمه شوندگان ارائه می کند انواع مختلف دارد آنها را نام ببرید؟ بیمه بهداشت و درمان، بیمه بیکاری، بیمه از کار افتادگی، بیمه روستاییان، بیمه پدنه اتومبیل، بیمه سرنشین خودرو، بیمه آتش سوزی، بیمه منازل مسکونی
- ۵- دو مورد از قوانین مربوط به بیمه ی کشور را توضیح دهید؟ ۱- طبق قانون همه ی دارندگان وسایل نقلیه موتوری، باید سالیانه خودروی خود را برای حوادث چانی و مالی ناشی از تصادف بیمه کنند ۲- بر طبق قانون کلیه سازمان ها، پنگاه ها، شرکت ها و کارفرمایان، وظیفه دارند همه کارمندان و کارگران خود را در مقابل حوادث ناشی از کار بیمه کنند.

- ۶- بیمه ی بهداشت و درمان چه فوایدی دارد؟ افرادی که تحت پوشش بیمه ی بهداشت و درمان هستند می توانند بخشی از هزینه های پزشکی خود را مانند عمل جراحی، آزمایشگاه، خرید دارو و... از طریق بیمه دریافت کنند.
- *- در ابتدای هر سال تحصیلی، والدین شما پولی را به مدرسه بابت بیمه ی ..... می پردازند. (دانش آموزی)
- *- موسسه ای که شما را بیمه کرده است ..... نامیده می شود و شما ..... هستید. (بیمه گر - بیمه شونده)
- *- در کشور ما موسسات مختلفی برای بیمه به وجود آمده است که همه ی آنها زیر نظر ..... فعالیت می کنند. (بیمه مرکزی)

درس ۷ (تولید و توزیع)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- تولید محصول به منظور چیست؟ به منظور رفع نیازها و خواسته های انسان صورت می گیرد.
- ۲- تولید محصول ممکن است به چند صورت باشد؟ به دو صورت ۱- ممکن است کالا باشد مانند کفش، کیف، دفتر، یخچال و ...
- ۲- ممکن است خدمات باشد مانند خدمات پزشکی، آموزش، بیمه، حمل و نقل و ...
- ۳- عوامل تولید را نام ببرید؟ ۱- منابع طبیعی ۲- سرمایه ۳- نیروی انسانی
- ۴- منابع طبیعی چیست؟ آنچه در طبیعت وجود دارد مانند آب، خاک، چانوران، جنگل ها، معادن (نفت، گاز، زغال سنگ، آهن و ...)
- منابع طبیعی هستند.
- ۵- برای آنکه انسان بتواند کالا و وسایل تولید کند چه کاری باید انجام دهد؟ باید از امکانات و منابع طبیعی که خداوند در اختیار بشر قرار داده استفاده کند.
- ۶- به چه دلیل نقش نیروی انسانی در تولید بسیار مهم است؟ زیرا اگر کار و تلاش انسان نبود چیزی تولید نمی شد و آدمیان نمی توانستند به زندگی ادامه دهند.
- ۷- سرمایه چیست؟ و چه چیزهایی شامل سرمایه است؟ انسان برای آنکه از منابع طبیعی استفاده و آنها را به کالا تبدیل کند به ابزار و تجهیزات نیاز دارد. این تجهیزات سرمایه نام دارد. ماشین آلات، ابزار کار و زمین یا ساختمانی که تولید در آن ها صورت می گیرد سرمایه هستند.
- ۸- چرا نقش نیروی انسانی در تولید بسیار مهم است؟ زیرا اگر کار و تلاش انسان نبود، چیزی تولید نمی شد و آدمیان نمی توانستند به زندگی ادامه دهند.
- ۹- تقسیم کار در جامعه چگونه بوجود آمد و شغل های گوناگون ایجاد شدند؟ در گذشته های دور با رونق کار کشاورزی تولید محصول زیاد شد با تولید غذای کافی دیگر همه معبور به کار کشاورزی نبودند و به تدریج افراد دیگر توانستند به کارهای دیگر بپردازند و در برخی کارها مهارت پیدا کنند. بدین ترتیب تقسیم کار در جامعه بوجود آمد. هر کس تولید یک یا چند کالا را بر عهده گرفت و شغل های گوناگون پدید آمدند.
- ۱۰- به طور کلی مشاغل و فعالیت های اقتصادی را در چند گروه می توان طبقه بندی کرد؟ نام ببرید؟ در سه گروه ۱- کشاورزی ۲- صنعت ۳- خدمات
- ۱۱- به نظر شما کدام یک از عوامل تولید مهم ترند؟ چرا؟ نیروی انسانی - زیرا انسان با نیروی فکر و کار خود می تواند منابع طبیعی را استخراج و به وسایل مورد نیاز خود تبدیل کند. همچنین انسان ابزار و وسایل کار و تولید را ابداع و اختراع کرده است.
- ۱۲- اگر بخواهیم تولید امروز را با گذشته مقایسه کنیم کدام عوامل تولید بیشتر تغییر کرده اند؟ یک مثال بزنید؟ سرمایه - این ابزار در واقع سطح فناوری در هر دوره ی تاریخی است. سایر عوامل تولید تغییرات کمتری داشته اند. البته پیشرفت ابزار تولید خود موجب شده است که منابع طبیعی با سرعت و شدت بیشتری استخراج شوند یا این پیشرفت، قدرت و توانایی انسان را برای تولید بیشتر و ابداعات جدید افزایش داده است.
- ۱۳- توزیع در لغت به چه معناست؟ و آن را تعریف کنید؟ توزیع در لغت به معنی پخش کردن است. توزیع فعالیت است که بین تولید کننده و مصرف کننده رابطه برقرار می کند.

- ۱۴- تولید کنندگان بعد از تولید چه اقداماتی را انجام می دهند؟ ۱- باید محصولات خود را به دست مشتریان بفرستند. به همین دلیل سعی می کنند بازارهای مصرف را پیدا کنند ۲- به روش های مختلف کالاهای خود را تبلیغ می کنند ۳- از افراد یا موسساتی برای پخش محصولات خود در بازارهای مصرف دور و نزدیک کمک می گیرند.
- ۱۵- در گذشته در اغلب شهرها ، بازارها را کجا می ساختند؟ در مکان های پر جنب و جوش و در کنار دروازه های شهر می ساختند.
- ۱۶- در زمان های گذشته بازارها چه نقشی در جامعه داشتند؟ بازارها علاوه بر اینکه محل دادوستد اقتصادی بودند در امور اجتماعی هم نقش مهمی داشتند. برای مثال در هنگام جشن ها و اعیاد ، بازار چراغانی می شد یا در هنگام عزاداری ها مراسم سوگواری در آنجا برپا می کردند.
- ۱۷- فروشنده ای که می خواهد کسب حلال داشته باشد باید چه کاری انجام دهد؟ باید از کم فروشی و گران فروشی پرهیز کند.
- *- تولید محصول به منظور ..... و ..... صورت می گیرد .
(رفع نیازها - خواسته های انسان)
- *- انسان ها همواره به صورت ..... و ..... زندگی کرده اند .
(گروهی - اجتماعی)
- *- برای تولید هر محصولی ، نیروی انسانی باید ..... و ..... را داشته باشد .
(دانش - مهارت)
- *- از زمان ساخت اولین شهرها در ایران ، یکی از مکان های مهم شهر ، ..... بوده است .
(بازار)
- *- در آمد حاصل از کم فروشی و گران فروشی ..... است .
(حرام)

درس ۸ (مصرف)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- مصرف کننده چه کسی است ؟ مصرف کننده کسی است که کالاها و خدمات را به منظور رفع نیازهای خود می خرد.
- ۲- خریدار چگونه از کارت خرید اعتباری خود استفاده می کند؟ خریدار با استفاده از کارت خرید اعتباری خود به ازای مبلغ کالا از پولی که در بانک دارد برداشت و به حساب فروشنده می ریزد .
- ۳- سه مورد از حقوق مصرف کننده را نام ببرید ؟ ۱- قوانین و مقررات ۲- پرچسب مشخصات کالا ۳- استاندارد .
- ۴- به منظور حفظ حقوق مصرف کننده چه قوانینی وجود دارد؟ ۱- طبق قانون اگر کسی در مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی رنگها و مواد تقلبی به کار ببرد ، حتی اگر به مصرف کننده آسیبی نرسیده باشد سازنده ی آن به زندان محکوم می شود ۲- کسی نمی تواند بدون گرفتن مجوز ، کارگاه تولید مواد غذایی یا سایر کالاها تأسیس کند .
- ۵- روی بر چسب مشخصات کالا چه مواردی درج شده است؟ اطلاعاتی از قبیل شماره چواری تولید ، آدرس محل کارخانه یا محل تولید ، قیمت کالا ، مواد به کار رفته در آن و تاریخ مصرف ، نکات ایمنی و ..... درج شده است .
- ۶- واژه استاندارد به چه معناست ؟ استاندارد کلمه ای است انگلیسی به معنی نمونه قابل قبول .
- ۷- این جمله را توضیح دهید ؟ تولید کننده ی هر کالایی باید یک سری ویژگی ها و معیارهایی را برای تولید یک کالا رعایت کند ؟ در یک ماده خوراکی استاندارد (پیسکویت ، رب گوجه ، کمپوت .....) باید مواد افزودنی یا رنگ های مجاز به حدی باشد که به بدن آسیبی نرساند . در مواد بهداشتی (کرم ، شامپو ، مایع ظرفشویی و ....) مواد شیمیایی به کار رفته باید به اندازه ی لازم باشد تا به پوست و بدن آسیبی نرساند .
- ۸- آیا استاندارد مربوط به کالای خاصی است ؟ با مثال ؟ خیر - استاندارد مربوط به همه ی کالاها است ، برای مثال وسایل الکتریکی و وسایل گرمایش مانند بخاری اگر استاندارد نباشد ایمنی استفاده کنندگان را به خطر می اندازد .
- ۹- وظیفه ی موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران چیست ؟ این موسسه ابزار لازم برای آزمایش وسایل و کالاها را در اختیار دارد . پیشتر تولید کنندگان وسیله یا ماده ای را که تولید می کنند به این موسسه می فرستند تا کیفیت آن بررسی شود . اگر کیفیت کالایی توسط این موسسه تأیید بشود اجازه می دهد که علامت مخصوص استاندارد را روی آن کالا چاپ کنند .
- ۱۰- این علامت که روی برخی کالاها وجود دارد نشانه ی چیست ؟ علامت مخصوص استاندارد که نشانه ی کیفیت کالا است

- ۱۱- مصرف گرایی یعنی چه؟ مصرف گرایی یعنی اینکه بدون داشتن نیاز واقعی بخواهیم برای تفریح یا خود نمایی و چشم همچشمی با دیگران کالاهایی را بخریم.
- ۱۲- خداوند در قرآن در باره ریخت و پاش کنندگان چه می فرماید؟ همانا مُبذَرین (ریخت و پاش کنندگان) دوستان شیاطین اند.
- ۱۳- از نظر دین اسلام تولید و مصرف کالا برای چیست؟ برای رفع نیاز انسان است تا او بتواند به کارهای مهم تر بپردازد.
- ۱۴- مصرف گرایی چه آسیب های اخلاقی برای مردم ایجاد می کند؟ مُد گرایی، خود نمایی، چشم همچشمی، تجمل گرایی، اسراف.
- ۱۵- امروزه با تولید انبوه صنعتی، با زباله ها چه می کنند؟ زباله ها را می سوزانند یا در مناطقی از زمین دفع می کنند که در هر صورت برای محیط زیست زیان آور است.
- ۱۶- این علامت که بر روی برچسب بسته بندی برخی کالاها وجود دارد نشانه چیست؟ علامت بازیافت زباله است. یعنی این کالا پس از استفاده می تواند دوباره بازیافت شود و مواد جدیدی با آن تولید شود.
- * خرید و فروش با ..... صورت می گیرد. (پول)
- * امروزه علاوه بر پول کاغذی از شیوه های دیگری نیز برای مبادله استفاده می شود، یکی از این شیوه ها ..... است. (کارت خرید اعتباری)
- * هر زمان که شما چیزی می خرید ..... هستید. (مصرف کننده)
- * تولید کنندگان و توزیع کنندگان نیز خود ..... هستند. (مصرف کننده)
- * استاندارد کلمه ای است انگلیسی به معنی ..... (نمونه قابل قبول)
- * در ایران موسسه ای به نام موسسه ..... کیفیت کالاها را بررسی می کند. (استاندارد و تحقیقات صنعتی)
- * مسئولیت مصرف کننده، ..... است. (مصرف درست)
- * مصرف گرایی به ..... می انجامد. (اسراف)
- * اسراف و ریخت و پاش ..... است. (گناهی نابخشودنی)
- * در جوامع امروز، مصرف گرایی به شدت به ..... آسیب رسانده است. (محیط زیست)

درس ۹ (من کجا زندگی می کنم؟)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- هر مکان دارای چند نوع ویژگی است نام ببرید؟ دو نوع: (- ویژگی های طبیعی ۲- و ویژگی های انسانی
- ۲- ویژگی های طبیعی یک مکان شامل چه مواردی است؟ موقعیت جغرافیایی - نوع آب و هوا - ناهمواری ها - رودها - پوشش گیاهی - زندگی جانوری و ....
- ۳- ویژگی های انسانی یک مکان شامل چه مواردی است؟ تعداد جمعیت - فعالیت های اقتصادی - سواد - زبان - آثار تاریخی و ....
- ۴- دانش جغرافیا چه کمکی به ما می کند؟ دانش جغرافیا به ما کمک می کند که ویژگی های طبیعی و انسانی مکان های مختلف را بشناسیم و رابطه ی بین این ویژگی ها را بفهمیم.
- ۵- جغرافی دانان معمولاً کار خود را چگونه آغاز می کنند؟ جغرافی دانان معمولاً کار خود شان را با پرسش هایی در باره ی یک مکان آغاز می کنند و سپس در باره ی این پرسش ها تحقیق می کنند تا پاسخ آنها را پیدا کنند.
- ۶- پرسش های جغرافیایی با چه کلماتی آغاز می شود؟ پرسش های جغرافیایی با کلماتی مانند کجا؟ چرا؟ چگونه؟ چه موقع؟ و چه کسری؟ آغاز می شود.
- ۷- چه وسایلی به شناخت محیط زندگی کمک می کنند؟ (جغرافی دانان از چه ابزار و وسایلی برای شناخت محیط استفاده می کنند؟ نقشه - کره جغرافیایی - عکس های جغرافیایی - کتاب ها و فرهنگ نامه های جغرافیایی - رایانه و اینترنت .
- ۸- چرا نقشه وسیله ی مهمی در جغرافیا است؟ زیرا از طریق آن اطلاعات زیادی به دست می آوریم. نقشه ها محل دقیق پدیده های طبیعی مانند کوه، رود، جنگل، و پدیده های انسانی مثل راه ها، پل ها، سدها و .... را نشان می دهند.

۹- چند مورد از انواع نقشه ها را نام ببرید؟ نقشه ی ناهمواری ها، نقشه ی تقسیمات کشوری (استان ها)، نقشه راه ها، نقشه ی گردشگری و اطلس ها.

۱۰- نقشه را تعریف کنید؟ نقشه، تصویری از سطح زمین است که به نسبت مورد نیاز کوچک شده است.

۱۱- مقیاس خطی چیست و چه کمکی به ما می کند؟ در زیر هر نقشه، شما خطی مشاهده می کنید که به آن مقیاس خطی می گویند و با استفاده از آن می توانید فاصله ی واقعی مکان ها را روی زمین محاسبه کنید.

۱۲- فاصله ی میدان فلسطین تا میدان انقلاب بر روی نقشه ۵ سانتی متر است، اگر ۱ سانتی متر این نقشه برابر با ۲۰۰ متر باشد فاصله ی این دو مکان چقدر است؟

۱ cm	۲۰۰m
۵	

$$X = \frac{200 \times 5}{1} = \frac{1000}{1} = 1000 \text{ متر}$$

۱۳- انواع عکس های جغرافیایی را نام ببرید و هر یک را توضیح دهید؟

۱- عکس های معمولی: که با دوربین از مناظر طبیعی، شهرها خانه ها و فعالیت های انسانی گرفته می شود.

۲- عکس های هوایی: برای تهیه نقشه های جغرافیایی استفاده می شود. این عکس ها با دوربین هایی که در هواپیما نصب شده گرفته میشود

۳- تصاویر ماهواره ای: توسط ماهواره ها تهیه و به زمین فرستاده می شود. از این تصاویر نیز اطلاعات زیادی در باره مکانها به دست می آوریم

۱۴- کره ی جغرافیایی چیست؟ کره ی جغرافیایی نمونه کوچکی از کره ی زمین است که می توان شکل واقعی بخش های مختلف سیاره ی زمین را روی آن مشاهده کرد.

۱۵- از کتاب ها و فرهنگ نامه های جغرافیایی چه اطلاعاتی می توان به دست آورد؟ با مطالعه ی آنها می توانیم با مکان های مختلف و شیوه های زندگی مردم در این مکان آشنا شویم.

۱۶- امروزه از طریق وارد شدن به پایگاه های اینترنتی اطلاعات را به چه صورت می توان به دست آورد؟ می توان اطلاعات را به صورت متن، تصویر، نقشه و حتی فیلم به دست آورد.

*- در زیر هر نقشه شما خطی مشاهده می کنید که به آن ..... می گویند. (مقیاس خطی)

*- از عکس های ..... برای تهیه نقشه های جغرافیایی استفاده می شود. (هوایی)

*- عکس های ..... با دوربین هایی که در هواپیما نصب شده گرفته می شود. (هوایی)

درس ۱۰ (ایران، خانه ی ما)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

۱- کشور ما ایران چقدر وسعت دارد؟ کشور ما ۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع وسعت دارد.

۲- در سال ۱۳۹۰ جمعیت کشور ما چقدر بود؟ در سال ۱۳۹۰ کشور ما ۷۵ میلیون نفر جمعیت و و بیش از ۳۰۰ شهر و ۵۰۰۰۰ روستا داشته است

۳- زندگی مردم کشور به چند صورت است؟ (۱- شهرنشین ۲- روستا نشین ۳- عشایر

۴- استان چیست؟ برای اداره ی بهتر کشور، آن را به بخش هایی تقسیم کرده اند که به آن استان می گویند.

۵- شهرداری چگونه موسسه ای است؟ شهرداری موسسه ای است که برای اداره ی بهتر شهر به وجود آمده و خدماتی به ساکنان شهر ارائه می کند

۶- مهم ترین خدمات شهرداری را بنویسید؟ (۱- احداث و تعمیر یا آسفالت خیابان ها، پل ها، تونل ها و پیاده روها برای رفت و آمد بهتر

شهروندی ۲- ایجاد فضای سبز و کاشتن درخت و نهال در مکان های مختلف شهر و احداث بوستان و زمین بازی کودکان ۳- نظافت کوچه ها

و خیابان ها و جمع آوری و دفع زباله ها ۴- نظارت بر ساخت و سازها ۵- ایجاد فرهنگ سراها و خانه های سلامت برای اوقات فراغت مردم

۶- نظارت بر حمل و نقل عمومی (اتوبوس، تاکسی، مترو) برای رفت و آمد مردم.

۷- نظارت بر ساخت و سازها یعنی چه؟ یعنی اگر افراد بخواهند ساختمانی برای محل سکونت یا کسب و کار خود بسازند باید از شهرداری پروانه ساختمان بگیرند.

۸- شهرداری برای ارائه ی خدمات خود به مردم هزینه های لازم را چگونه تأمین می کند؟ شهرداری بخشی از درآمد خود را از

مردم دریافت می کند. برای مثال شهروندی باید هر سال مبلغی به عنوان عوارض نوسازی به شهرداری بپردازند.

- ۹- روستاها چگونه اداره می شوند؟ در روستاها، شورای اسلامی روستا وجود دارد. ریش سفیدان و افراد با تجربه و مورد اعتماد روستا دور هم جمع می شوند و برای بهتر شدن وضع روستای خودشان، اقداماتی از قبیل ساختن یا تعمیر حمام، پل، و مدرسه، مسجد، قنات و امور دیگر تصمیم گیری می کنند.
- ۱۰- نواحی مرتفع و بلند قسمت شمالی ایران کدامند؟ (کوه های آذربایجان در شمال غربی ایران ۲- رشته کوه البرز در شمال ایران ۳- کوه های خراسان در شمال شرقی ایران.)
- ۱۱- قله های آتشفشانی کوه های آذربایجان کدامند؟ سهند و سبلان
- ۱۲- قله های مهم رشته کوه البرز کدامند؟ دماوند - توچال - علم کوه.
- ۱۳- دامنه های شمالی رشته کوه البرز را با دامنه های جنوبی مقایسه کنید؟ در دامنه های شمالی رشته کوه البرز که رو به دریا قرار دارد، پرف و باران فراوان می بارد. این دامنه ها پوشیده از جنگل های انبوه است. به عکس دامنه های جنوبی البرز بدون رطوبت مانده و فقط در فصل زمستان پرف و باران دریافت می کند و در نتیجه پوشش گیاهی کمتری دارند.
- ۱۴- رشته کوه زاگرس در کدام سمت قرار دارد؟ رشته کوه زاگرس در غرب ایران کشیده شده و جهت آن شمال غربی - جنوب شرقی (است) است
- ۱۵- دامنه های شمالی غربی زاگرس را با دامنه های جنوبی مقایسه کنید؟ در دامنه های شمال غربی پرف و باران فراوانی می بارد اما هرچه به سمت جنوب زاگرس پیش می رویم از میزان پرف و باران کاسته می شود.
- ۱۶- قله های بلند زاگرس کدامند؟ زردکوه - دنا - الوند.
- ۱۷- قله های بلند در نواحی مرکزی ایران را نام ببرید؟ کرکس - شیرکوه - هزار - لاله زار.
- ۱۸- دو دشت وسیع ایران کدامند؟ دشت کویر - دشت لوت.
- ۱۹- چرا برخی از دشت های ایران حاصلخیزند؟ به دلیل داشتن خاک مساعد و آب و هوای مناسب.
- ۲۰- کوهپایه چیست؟ یعنی زمین هایی که از یکسو به کوه ها و از سوی دیگر به دشت ها مربوط می شود.
- ۲۱- ایران در کدام قسمت کره ی زمین واقع شده است؟ در جنوب غربی آسیا
- *- استان به وسیله ی ..... اداره می شود.
- *- هر استان به چند ..... تقسیم می شود.
- *- اگر افراد بخواهند ساختمانی برای سکونت یا کسب و کار بسازند باید از شهرداری ..... بگیرند.
- *- همه جای ایران از نظر پستی و بلندی یکسان ..... .
- *- رشته کوه البرز مانند دیواری دریای ..... را از قسمت های ..... کشور جدا می کند .
- *- نواحی پست و هموار ایران شامل ..... و ..... است .
- *- جلگه ها زمین های حاصلخیز و مناسبی برای ..... هستند .

(استانداری)

(شهرستان)

(پروانه ساختمان)

(نیست)

(خزر - داخلی)

(دشت ها و جلگه ها)

(کشاورزی)

درس ۱۱ (تنوع زیستگاه های ایران)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- زیستگاه (زیست بوم) را تعریف کنید؟ به منطقه ی بزرگی که در آن مجموعه ای از گیاهان و جانوران خاص زندگی می کنند زیستگاه (زیست بوم) می گویند.
- ۲- در ایستگاه های هواشناسی چه چیزهایی را اندازه گیری می کنند؟ عناصر مختلف مثل دمای هوا، میزان بارندگی، میزان رطوبت، جهت وزش باد و سرعت وزش باد را اندازه گیری می کنند.
- ۳- کارشناسان، آب و هوای یک منطقه را چگونه تشخیص می دهند؟ با اندازه گیری میزان دما و بارش یک مکان، در طی ماه و سال می توان پی برد که آب و هوای آنجا چگونه است.
- ۴- دو نمونه از نمودارهای آب و هوایی را نام ببرید؟ (۱- نمودار خطی ۲- نمودار ستونی)

- ۵- به طور کلی ایران را می توان به چند ناحیه آب و هوایی تقسیم کرد. نام ببرید ؟ (۱- ناحیه معتدل و مرطوب خزری ۲- ناحیه معتدل و نیمه خشک کوهستانی ۳- ناحیه گرم و خشک داخلی ۴- ناحیه گرم و شرجی سواحل جنوب)
- ۶- ناحیه ی معتدل و مرطوب خزری چه ویژگی هایی دارد ؟ (۱- در کنار دریای خزر پهن کوه های البرز و دریا واقع شده است ۲- در تمام ماه های سال بارندگی دارد ۳- مرطوب ترین ناحیه آب و هوایی ایران به شمار می رود ۴- میزان بارندگی از غرب به شرق این ناحیه کاهش می یابد ۵- تابستان ها و زمستان های معتدل دارد .)
- ۷- در ناحیه خزری برای کشت محصولات از چه چیز استفاده می کنند؟ برای کشت بیشتر محصولات از آب باران (دیم) استفاده می شود و فقط برخی از محصولات مانند پرنج به آبیاری نیاز دارد .)
- ۸- ناحیه ی معتدل و نیمه خشک کوهستانی چه ویژگی هایی دارد ؟ (۱- کوهستان های مرتفع ایران و کوهپایه های اطراف آنها را در بر می گیرد ۲- در برخی ارتفاعات هنگام زمستان برف زیادی می بارد و یخبندان های شدید به وجود می آید ۳- زمستان های سرد و تابستان های معتدل دارد ۴- این ناحیه با اینکه تقریباً ۹ ماه از سال باران دارد ، در تابستان ها خشک است ۵- به دلیل بارش کافی در طی سال ، کشاورزان می توانند زراعت دیم داشته باشند ۶- در ارتفاعات این ناحیه جنگل ها و مراتعی سرسبز روییده است .)
- ۹- ناحیه ی گرم و خشک داخلی شامل کدام نواحی است؟ این ناحیه که شامل نواحی مرکزی ایران است تابستان های گرم و خشک دارد .)
- ۱۰- خشکی ناحیه ی گرم و خشک داخلی به چه دلیل است ؟ به دلیل آن است که فقط در چند ماه از سال ، آن هم به مقدار کم باران می بارد . در بعضی از بخش های این ناحیه ، بیابان هایی به وجود آمده است که ممکن است سال ها در آنجا باران نیاریده باشد مانند بیابان لوت ۱۱- در ناحیه ی خشک داخلی ایران اختلاف دمای شب و روز چگونه است ؟ اختلاف دمای شب و روز زیاد است و تابستان ها هوا بسیار گرم می شود .)
- ۱۲- پوشش گیاهی ناحیه گرم و خشک داخلی ایران چگونه است ؟ این ناحیه از نظر پوشش گیاهی فقیر است و تنها گیاهان خشکی پسند مانند درختان تاغ و گز و پوته های خاردار در آنجا قادر به رشد و نمو هستند .)
- ۱۳- ناحیه ی گرم و شرجی سواحل جنوب از کجا تا کجا کشیده شده است و آب و هوای آن چگونه است ؟ این ناحیه در کناره های خلیج فارس و دریای عمان ، از جلگه خوزستان تا پندر چابهار کشیده شده است . به طور کلی مناطق جنوبی ایران تابستان های بسیار گرم و زمستان های ملایم دارد .)
- ۱۴- چرا ناحیه ی ساحلی جنوب ایران ، جزء نواحی خشک است ؟ زیرا میزان بارندگی در این ناحیه بسیار کم است . اما چون به دلیل وجود دریا و تبخیر آب های آن هم هوا زیاد است ، حالت شرجی به وجود می آید .)
- *- یکی از مهم ترین عواملی که موجب گوناگونی یا تنوع زیستگاه ها در کشور ما شده است ..... در کشور ماست. (تنوع آب و هوایی)
- *- مهم ترین عناصر آب و هوا ..... و ..... است . (دما و بارش)
- *- میزان دما و بارش را به صورت ..... نشان می دهیم . (نمودار)
- *- میزان دمای هوای یک ناحیه را با نمودار ..... و با رنگ ..... نشان می دهند . (خطی - قرمز)
- *- میزان بارش یک ناحیه را با نمودار ..... و به رنگ ..... نشان می دهند . (ستونی - آبی)

درس ۱۲ (حفاظت از زیستگاه های ایران)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده : علیرضا اسماعیلی

- ۱- چه عاملی موجب شده که ایران تنوع زیادی در گونه های گیاهی و جانوری داشته باشد ؟ شرایط جغرافیایی .
- ۲- مهم ترین عامل که موجب از بین رفتن یا در معرض خطر قرار گرفتن برخی از گونه های گیاهی و جانوری شده چیست؟ فعالیت های نادرست انسان
- ۳- ما در بهره برداری از طبیعت و رفع نیازهای خودمان چگونه باید عمل کنیم؟ باید طوری برنامه ریزی و فکر کنیم که کمترین آسیب به محیط زیست وارد شود .
- ۴- نابود شدن درختان جنگل چه نتایجی دارد ؟ وقتی درختان جنگلی در یک ناحیه ناپود می شوند ، جانورانی نیز که غذایشان را در این جنگل ها به دست می آورند ، از بین می روند و تعادل طبیعت به هم می خورد .

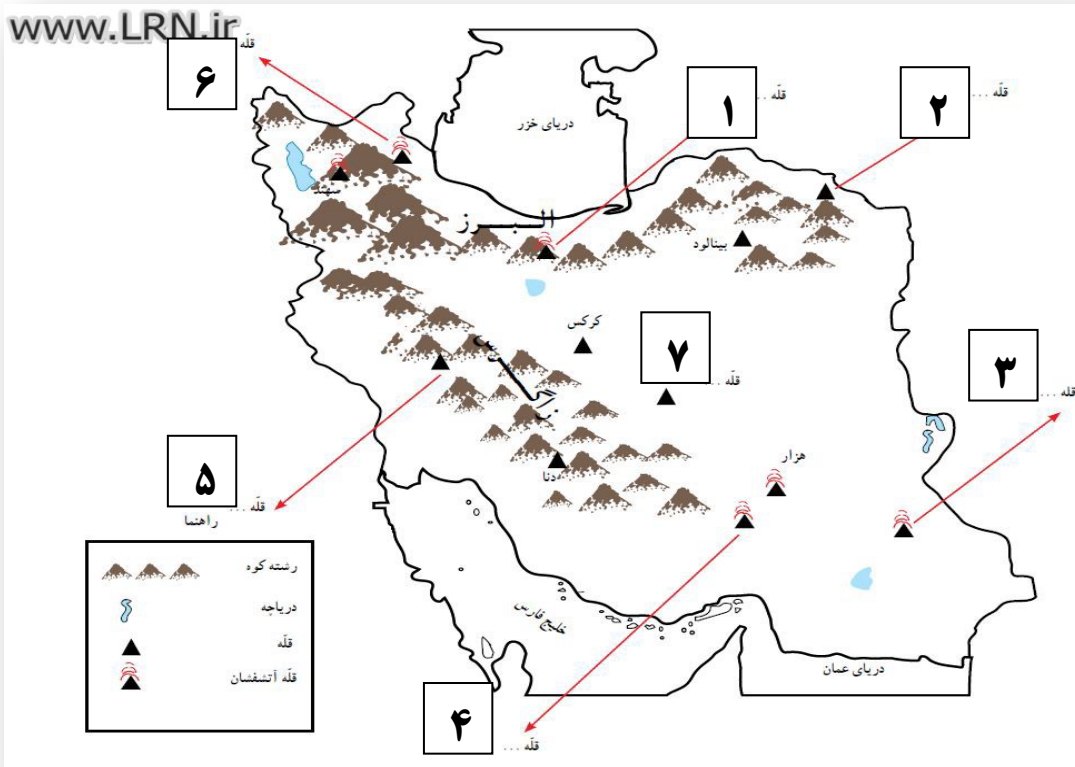

- ۵- چرا زیستگاه ها تخریب می شوند ؟ ۱- فعالیت های نادرست انسان ۲- از بین بردن چنگل ها و مراتع بدون برنامه ریزی و تفکر ۳- شکار بیش از حد و صید بی رویه جانوران ۴- تولید زیاده توسط انسان ۵- فعالیت های کارخانه ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی
- ۶- شکار بیش از حد و صید بی رویه جانوران چه پیامدی به دنبال دارد ؟ شکار بیش از حد و صید بی رویه باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده است . وقتی شکارچیان برای تفریح یا استفاده از پوست ، شاخ ها و استخوان ، حیواناتی مثل گورخر ، آهو یا پرندگان را در یک دشت محاصره و به آنها حمله می کنند به تدریج نسل اینگونه رو به کاهش می گذارد یا در خطر انقراض قرار می گیرد .
- ۷- افزایش جمعیت چه نتایجی برای محیط زیست دارد ؟ هرچه جمعیت بیشتر می شود ، فعالیت های کارخانه ای و حمل و نقل و تولید مواد سمی هم بیشتر می شود . گازهای سمی که از اتومبیل ها یا کارخانه ها به هوا و آب وارد می شوند یا سم هایی که در آفت کش های کشاورزی وجود دارد ، اثرات بدی بر زندگی گیاهان و جانوران دارند .
- ۸- مهم ترین دلایل حفاظت از زیستگاه ها را نام ببرید ؟ ۱- سپاسگزاری از نعمت های خداوند ۲- لذت بردن از زیبایی ها و تفکر در آفرینش ۳- حق حیات ۴- وابستگی موجودات زنده به یکدیگر ۵- فواید گیاهان و جانوران
- ۹- یکی از راه های شکر گزاری از نعمت های الهی چیست ؟ این است که رابطه ی درست و صحیح با طبیعت داشته باشیم .
- ۱۰- آیا انسان تنها موجودی است که حق حیات دارد ؟ توضیح دهید ؟ خیر - انسان تنها موجود زنده ی روی زمین نیست ، بلکه سایر موجودات زنده نیز حق حیات دارند و مثل انسان ، مخلوق خداوند هستند .
- ۱۱- انسان ها تا چه حدی می توانند از طبیعت استفاده کنند ؟ انسان ها می توانند فقط در حدی که نیازهایشان را بر آورده کنند ، از طبیعت بهره برداری کنند و حق ندارند به دلیل زیاده روی در مصرف یا سودجویی ، گونه ها را نابود کنند .
- ۱۲- وقتی برخی گونه ای یک زیستگاه نابود می شود چه مشکلی ایجاد می شود ؟ غذای برخی گونه ای دیگر کم می شود و آن گونه نیز شروع به کاهش می کند ، در نتیجه تعادل زندگی در آنجا به هم می خورد .
- ۱۳- گیاهان و جانوران چه فوایدی برای انسان دارند ؟ بعضی از جانوران و گیاهان منابع غذایی برای انسان هستند . بعضی از گیاهان خاصیت دارویی دارند و برای درمان بیماری ها استفاده می شوند .
- ۱۴- مهم ترین وظیفه ی سازمان حفاظت از محیط زیست چیست ؟ مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور و جلوگیری از تخریب و آلودگی آنها است .
- ۱۵- وظایف محیط بان ها چیست ؟ محیط بان ها مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط زیست در یک منطقه هستند - محیط بان ها از منطقه ی تحت نظارت خود ، بازدید می کنند و کلیه رویدادها یا فعالیت هایی را که موجب تخریب محیط زیست می شوند را شناسایی می کنند .
- ۱۶- محیط بان ها چه مواردی را به سازمان حفاظت از محیط زیست گزارش می دهند ؟ آنها ممکن است قطع درختان ، پوته کنی ، شکله غیر قانونی ، روشن کردن آتش ، آلودگی های محیط زیستی یا سیل و طغیان رودخانه را در یک مکان مشاهده کنند و به سازمان گزارش دهند .
- ۱۷- بعضی از کارهایی که شما می توانید برای حفاظت از محیط زیست انجام دهید را نام ببرید ؟ (۴ مورد) - هرگز گل ها را نچینید . گل های وحشی را در مسیر راه ها و چاده ها لگد مال نکنید ۲- در محل زندگی خودتان درخت و گل بکارید تا زیستگاه طبیعی کوچکی برای حیوانات درست کنید ۳- ته مانده ی سفره را با حفظ نظافت در گوشه ای از بالکن یا باغچه پرینیم تا به تغذیه ی پرندگان کمک کرده باشیم ۴- تصمیم بگیریم حیوانات خشک شده یا وسایل تزئینی که از اعضای بدن حیوانات درست شده (مثل عاج فیل) نخریم .
- ۱۸- منطقه ی حفاظت شده به چه مناطقی گفته می شود ؟ سازمان حفاظت محیط زیست ، برخی از مناطق کشور را که در آنجا حفظ و تکثیر نسل جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی دارد ، به عنوان منطقه ی حفاظت شده اعلام می کند . این منطقه ممکن است چنگل یا مرتع یا دشت و کوهستان باشد .
- ۱۹- مناطق حفاظت شده ی کشور ما کدامند ؟ منطقه ی چنگل های حرا در آب های خلیج فارس و دشت ارژن در فارس و آشتراکوه در لرستان .
- ۲۰- در منطقه ی حفاظت شده چه مقرراتی وجود دارد ؟ شکار و صید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان در این منطقه ممنوع است .
- *- تاکنون حدود ..... گونه ی گیاهی و حدود ..... گونه حشرات تخمین زده اند .
(۹۰۰۰ - ۶۰۰۰)
- *- یکی از چیزهایی که حیات زیستگاه ها را تهدید می کند ، ..... است .
(زیله)
- *- یکی از مشاغل مهم در سازمان حفاظت محیط زیست ..... است .
(محیط بان)

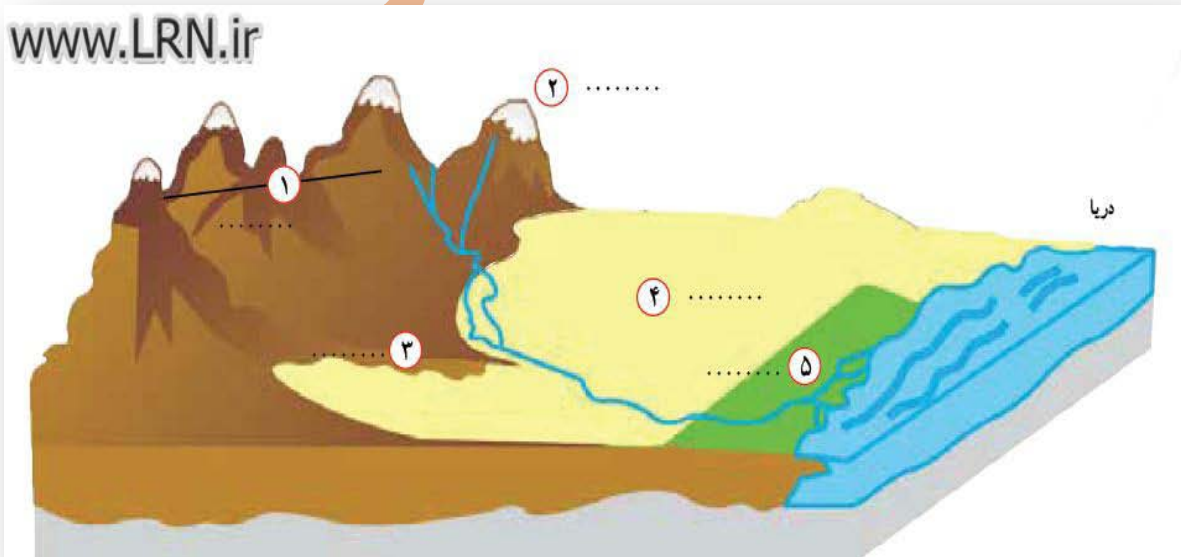

در روی نقشه نام قله هایی که نوشته شده است را بنویسید.

۱- (دماوند ۲- هزار مسجد ۳- تفتان ۴- لاله زار ۵- زردکوه ۶- سبلان ۷- شیرکوه

روی مدل ، کنار شماره ها کلمه جلگه ، دشت ، کوهپایه ، قله و رشته کوه را بنویسید.

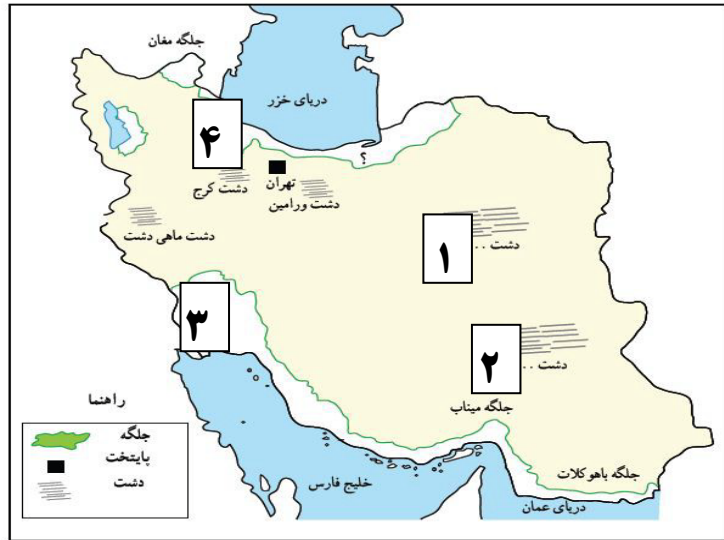

۱- رشته کوه ۲- قله ۳- کوهپایه ۴- دشت ۵- جلگه

نام جلگه ها و دشت هایی را که روی نقشه نوشته نشده است بنویسید

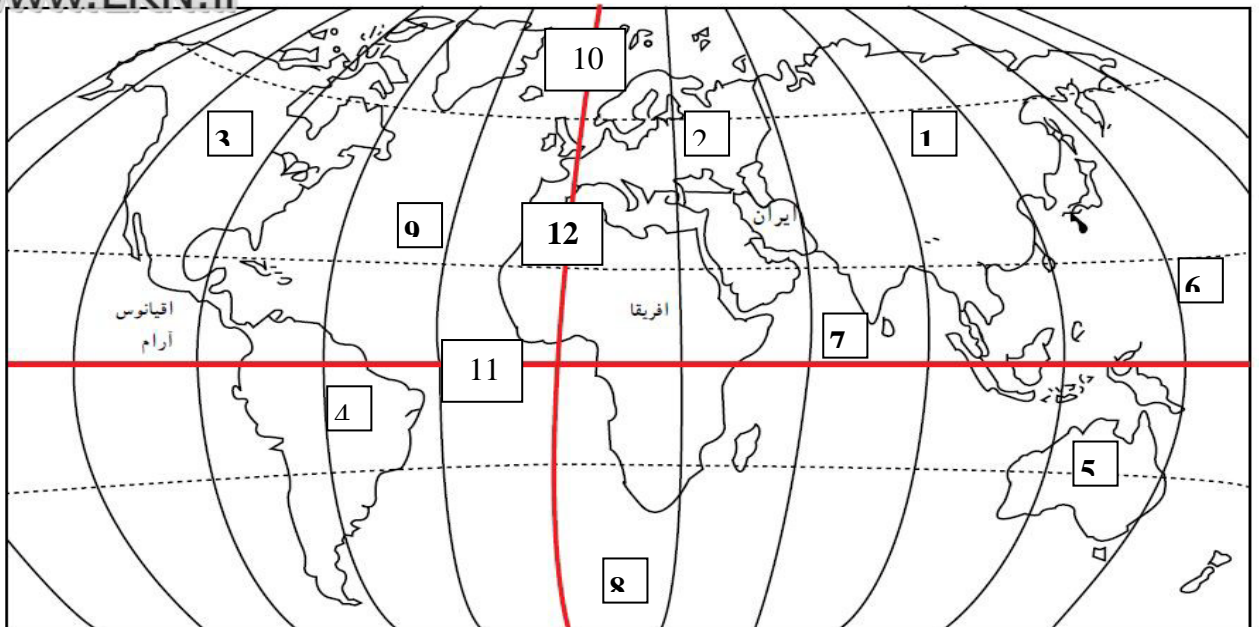
www.LRN.ir

۱- دشت کویر   ۲- دشت لوت   ۳- جلگه خوزستان   ۴- جلگه کیلان

بر روی نقشه زیر نام قاره ها ، اقیانوس ها ، خط استوا و نام نصف النهارمبدأ را بر اساس شماره ها مشخص کنید

www.LRN.ir

۱- قاره آسیا   ۲- قاره اروپا   ۳- قاره آمریکای شمالی   ۴- قاره آمریکای جنوبی   ۵- قاره استرالیا

۶- اقیانوس آرام   ۷- اقیانوس هند   ۸- اقیانوس منجمد جنوبی   ۹- اقیانوس اطلس   ۱۰- اقیانوس منجمد شمالی

۱۱- خط استوا   ۱۲- نصف النهار مبدأ

علیرضا اسماعیلی ۹۵-۹۴

دانلود جزوه
نمونه سوال
گام به گام

- ۱- در چه صورت جمعیت افزایش و در چه صورت کاهش می یابد؟ اگر تعداد افرادی که متولد می شوند بیشتر از افرادی که می میرند باشد جمعیت افزایش و اگر تعداد افرادی که متولد می شوند کمتر از افرادی که می میرند باشد، جمعیت کاهش می یابد.
- ۲- رشد منفی جمعیت چیست؟ با ذکر مثال؟ در برخی کشورها مانند سوئیس و دانمارک تعداد زاد و ولدها کمتر از مرگ و میرها شده است. به این رشد، رشد منفی می گویند.
- ۳- جمعیت را به چه گروه های سنی تقسیم می کنند، نام ببرید؟ (الف) جمعیت یکسال تا ۲۵ سال (کودکان و نوجوانان و جوانان) (ب) جمعیت ۲۵ تا ۶۵ سال (بزرگسالان) (ج) بیشتر از ۶۵ سال (سالمندان)
- ۴- وقتی رشد جمعیت منفی می شود کشورها با چه مشکلاتی روبرو می شوند؟ در این کشورها با کم شدن زاد و ولد، جمعیت جوان کاهش و تعداد سالمندان افزایش می یابد و جامعه از نیروی جوان که می تواند کار کند و با فعالیت های اقتصادی و آموزشی علم به پیشرفت کشور کمک کند، محروم می شود.
- ۵- در کشورهایی که رشد جمعیت زیاد است کدام گروه سنی افزایش می یابد؟ داشتن جمعیت جوان برای کشور ما چه مزایایی دارد؟ کودکان و نوجوانان (۲۵-۱ سال) - از نیروی جوان، فعال و پرتوانی می توان بهره برد.
- ۶- تراکم جمعیت چیست؟ به نسبت افرادی که در یک مکان زندگی می کنند تراکم جمعیت آن مکان می گویند.
- ۷- تراکم جمعیت چگونه محاسبه می شود؟ برای محاسبه تراکم جمعیت یک منطقه، جمعیت آن منطقه را بر مساحت تقسیم می کنند.
- ۸- چه عواملی روی پراکنندگی جمعیت تأثیر می گذارد؟ کمبود بارندگی - آب و هوای گرم و خشک، خاک های نامساعد و شور، باران کافی، آب فراوان، هوای معتدل و خاک حاصلخیز، داشتن منابع نفت و گاز.
- ۹- در کدام نواحی ایران تراکم جمعیت کم یا پایین است؟ (چرا نواحی داخلی ایران جمعیت بسیار کمی زندگی می کنند؟ در نواحی داخلی ایران به دلیل کمبود بارندگی، آب و هوای گرم و خشک و خاک های نامساعد و شور جمعیت بسیار کمی زندگی می کنند. مانند دشت لوت و دشت کویر.
- ۱۰- پرجمعیت ترین و پر تراکم ترین ناحیه ی کشور ما کجاست؟ چرا؟ منطقه ی شهری تهران است - چون تهران پایتخت کشور است و در این شهر سازمان های مهم دولتی، دانشگاه ها، بیمارستان ها و صنایع زیاد مستقر شده است.
- ۱۱- دومین ناحیه ی پرتراکم در کشور ما کجا است؟ چرا؟ جلگه های کناره ی دریای خزر - به دلیل باران کافی و آب فراوان و هوای معتدل و خاک حاصلخیز.
- ۱۲- افزایش جمعیت در ناحیه ی خوزستان به چه دلیل است؟ بعضی از مناطق ایران به دلیل داشتن معادن و ذخایر، جمعیت زیادی را به خود جذب کرده اند مانند ناحیه ی خوزستان به دلیل داشتن منابع نفت و گاز.
- ۱۳- چرا کوهپایه های البرز و زاگرس جمعیت زیادی را به خود جذب کرده است؟ به دلیل خاک حاصلخیز و بارندگی کافی.
- ۱۴- یک جدول دو ستونه رسم کنید در یک ستون نام ناحیه و در ستون دیگر عوامل موثر بر پراکنندگی جمعیت را بنویسید

نام ناحیه	میزان تراکم	عوامل موثر در پراکنندگی جمعیت
منطقه ی شهری تهران	زیاد	پایتخت بودن، وجود سازمان های مهم دولتی، دانشگاه ها، بیمارستان ها
جلگه های کناره ی دریای خزر	زیاد	باران کافی، آب فراوان، هوای معتدل و خاک حاصلخیز
دشت کویر و لوت	کم	کمبود بارش و آب و هوای گرم و خشک
استان خوزستان	زیاد	داشتن منابع نفت و گاز

*- بر طبق سرشماری سال ۱۳۹۰، کشور ما ایران ..... نفر جمعیت داشته است. (۷۵ میلیون)

*- در کشور ما ..... مسئولیت سرشماری جمعیت را به عهده دارد. (مرکز آمار ایران)

- ۱- انسان ها از منابع گوناگون چه استفاده هایی می کنند؟ از این منابع برای تأمین غذا، پوشاک، وسایل زندگی، پخت و پز، رفت و آمد و همه نیازهای دیگر خود استفاده می کنند.
- ۲- برای جلوگیری از کاهش یا به خطر افتادن منابع، چه باید کرد؟ باید راه های استفاده صحیح از منابع را یاد بگیریم.
- ۳- به طور کلی آب مورد نیاز انسان از کجا تأمین می شود؟ (از آب های سطحی (رودها) یا آب های زیر زمینی (چاه، چشمه، قنات) تأمین می شود.
- ۴- چرا بیشتر رودهای ایران برای کشتیرانی مناسب نیستند؟ رودهای پر آب ایران چون از شیپه های تند کوهستانی جاری می شوند قابل کشتیرانی نیستند و فقط در بخش های رود کارون می توان کشتیرانی کرد.
- ۵- سه حوضه ی آبریز ایران را توضیح دهید؟ ۱- حوضه ی آبریز دریای خزر: رودهای پر آبی که از کوه های البرز سرچشمه می گیرند و به دریای خزر می ریزند ۲- حوضه ی آبریز خلیج فارس و دریای عمان: رودهایی که از کوه های زاگرس و کوه های پراکنده داخلی سرچشمه می گیرند و به خلیج فارس و دریای عمان می ریزند ۳- حوضه ی آبریز داخلی: رودهایی که به دریاچه ها و باتلاق های داخلی یا زمین های اطراف خود نفوذ می کنند.
- ۶- میزان مجاز مصرف آب برای یک نفر در شبانه روز چقدر است؟ میزان مجاز مصرف آب برای یک فرد در شبانه روز ۱۵۰ لیتر تعیین شده است اما در ایران متوسط مصرف در شبانه روز ۲۵۰ تا ۳۰۰ لیتر است.
- ۷- چه عاملی موجب شده مصرف آب روز به روز بیشتر شود؟ افزایش جمعیت - تغییر شیوه های زندگی
- ۸- ذخیره ی آب در گذشته و حال را با هم مقایسه کنید؟ در گذشته در اغلب مناطق کشور ما، آب را در آب انبارها ذخیره می کردند. در آن زمان آب تصفیه شده و لوله کشی وجود نداشت، امروزه در همه ی شهرها و پیشتر روستاها آب لوله کشی وجود دارد و آب آشامیدنی سالم از طریق لوله در اختیار مردم قرار می گیرد.
- ۹- شما برای مصرف درست آب چه نکاتی را باید رعایت کنید؟ ۱- در موقع حمام کردن یا مسواک زدن، شیر آب را باز نگذاریم چرا که در هنگام دوش گرفتن به طور متوسط هر دقیقه ۲۰ لیتر آب مصرف می شود ۲- شیرهای آب را همیشه بازدید و تعمیر کنیم تا چکه نکند.
- ۱۰- شما برای آلوده نکردن آب چه نکاتی را باید رعایت نمایید؟ ۱- زباله ها را در رودها و آب های جاری نریزیم، از نظر دین اسلام آلوده کردن آب ها گناه است ۲- از مواد شوینده که ترکیبات شیمیایی دارند، کمتر استفاده کنیم، چون این مواد آب های زیر زمینی را آلوده می کنند.
- ۱۱- خاک چگونه تشکیل می شود؟ خاک، لایه نازکی از پوسته ی زمین است که از خرد شدن سنگ ها پدید آمده است. خاک طی زمان طولانی با توجه به عواملی مانند سنگ ها، آب، دمای هوا و موجودات زنده یک منطقه تشکیل می شود.
- ۱۲- آیا در همه جای کشورمان خاک های حاصلخیز وجود دارد؟ چرا؟ (خاک مناطق مرکزی ایران با خاک جلگه ها و اطراف رودها مقایسه کنید؟) خیر - در جلگه ها و اطراف رودها و برخی کوه پایه ها خاک حاصلخیزی وجود دارد که مواد آلی و معدنی مناسب دارند اما خاک برخی مناطق مرکزی، داخلی یا جنوبی کشور به علت وجود نمک یا آهک در خاک، برای کشاورزی مناسب نیست.
- ۱۳- چه عواملی موجب از بین رفتن خاک می شود؟ ۱- مصرف بیش از حد مواد غذایی و کشت پی در پی یک محصول در زمین و استراحت ندادن به خاک ۲- قطع بوته ها و کندن درختان که موجب می شود خاک در اثر باد و باران به راحتی شسته می شود ۳- استفاده ی نامناسب و بی رویه از کودهای شیمیایی ۴- ایجاد ساختمان و چاه و کارخانه روی خاک های قابل کشت ۵- دفن زباله در خاک
- *- یکی از منابع مهم تأمین آب شهرنشینان و روستاییان ..... هستند. (رودها)
- *- اغلب رودهای دائمی و پر آب ایران از کوه های ..... و ..... سرچشمه می گیرند. (البرز - زاگرس)
- *- در کشور ماسازمان ..... مسئولیت حفاظت از خاک را بر عهده دارد. (چنگل ها، مراتع و آبخیزداری)

- ۱- گردشگر به چه کسی می گویند؟ به کسانی که محل اقامت یا کار خود را به طور موقت ترک می کنند و برای استراحت یا گردش و دیدن یا مطالعه ی مکان های تاریخی و طبیعی، به سفر می روند گردشگر می گویند.
- ۲- خداوند در قرآن در باره ی سفر کردن چه می فرماید؟ ای پیامبر به پندگان بگو در زمین سفر کنید تا از عاقبت کسانی که قبل از شما بودند آگاه شوید.
- ۳- گردشگری در گذشته و حال را با یکدیگر مقایسه کنید؟ در گذشته تعداد کسانی که به مسافرت می رفتند بسیار کم بود اما با گذشت زمان، تعداد گردشگران بیشتر شد، به طوری که امروزه میلیون ها نفر از مردم جهان در ایام مختلف سال از چایی به جای دیگر سفر می کنند.
- ۴- انواع گردشگری را بیان کنید؟ (-) تفریح و استراحت ۲- زیارت اماکن مقدس ۳- مطالعه ی آثار تاریخی ۴- دیدار از نمایشگاه ها یا گردهمایی ها ۵- طبیعت گردی
- ۵- اهمیت گردشگری را بنویسید؟ (الف) استراحت و تفریح و آشنایی با پدیده های زیبای طبیعی و مکان های تاریخی و فرهنگی (ب) شغل های مختلفی ایجاد می شود مثل هتل داری، دفاتر فروش پلیط، دفاتر حمل و نقل، فروش صنایع دستی و غذاها و شیرینی های محلی
- ۶- چرا نقشه وسیله ی مهمی در گردشگری است؟ نقشه ها به ما کمک می کنند تا مکان های جدید را بهتر پیدا کنیم و سریع تر خود را به آنجا برسانیم. بدون نقشه ممکن است مسیرها را اشتباه کنیم یا زمان زیادی برای پیدا کردن یک مکان صرف کنیم.
- ۷- بر روی نقشه ی راه ها چه چیزهایی مشخص شده است؟ بر روی نقشه ی راه ها، چاده های اصلی و فرعی و همچنین مکان های خدماتی چون رستوران ها، تعمیرگاه ها، پمپ بنزین ها، نمازخانه ها و نظایر آن مشخص شده است.
- ۸- از مقیاس نقشه ی راه ها به چه منظوری استفاده می شود؟ با استفاده از مقیاس نقشه ی راه ها می توانید حساب کنید چقدر از روستا یا شهری که می خواهید به آن سفر کنید، فاصله دارید.

- *- گردشگری نقش مهمی در افزایش ..... یک منطقه دارد. (درآمد مردم)
- *- وقتی در یک مکان شغل های بیشتری به وجود بیاید ..... مردم انجا بیشتر می شود. (درآمد)
- *- یکی از وسایل مهمی که باید برای گردشگری یا انجام هر نوع سفر از آن استفاده کرد ..... است. (نقشه)
- *- یکی دیگر از نقشه هایی که به هنگام سفر باید همراه داشته باشیم، نقشه ی ..... است. (راه ها)

- ۱- سفرهای زیارتی به چه منظوری انجام می گیرد؟ سفرهای زیارتی به منظور زیارت مرقد امامان بزرگوار (ع) و امامزاده ها و بازدید از مکان های مقدس انجام می گیرد.
  - ۲- مساجد از چه نظر مورد توجه گردشگران است؟ مساجد علاوه بر محل عبادت، از نظر معماری زیبایی اسلامی نیز مورد توجه گردشگران هستند.
  - ۳- کدام مساجد از نظر معماری زیبای اسلامی مورد توجه گردشگران هستند؟ مسجد امام و شیخ لطف اله در اصفهان، مسجد جامع یزد، مسجد گوهرشاد در مشهد.
  - ۴- امام رضا (ع) در چه زمانی و در کجا به دنیا آمد؟ امام رضا (ع) فرزند موسی کاظم (ع) در سال ۱۴۸ هجری در شهر مدینه متولد شدند. آن حضرت در سی و پنج سالگی به امامت نائل گردیدند.
  - ۵- بعضی از القاب امام رضا (ع) را نام ببرید؟ رضا - فاضل - صابر - زکی
  - ۶- چرا مأمون امام رضا (ع) را به ولایتعهدی برگزید؟ مأمون برای فریب مردم و ترس از شورش آنها و برای اینکه نشان بدهد به خاندان پیامبر (ص) علاقه دارد، امام رضا (ع) را با احترام به خراسان آورد و به ولایتعهدی برگزید.
  - ۷- چرا مأمون امام رضا (ع) را به شهادت رساند؟ مأمون که می دید امام رضا (ع) از او اطاعت نمی کند و شرایط وی را نمی پذیرد و از طرف دیگر پیروان آن حضرت هر روز پیشتر می شود، سرانجام دستور داد تا امام (ع) را مسموم کنند و به شهادت برسانند.
  - ۸- حرم مطهر امام رضا (ع) و مجموعه آستان قدس رضوی از چه نظر اهمیت دارند؟ علاوه بر اهمیت زیارتی از نظر معماری و تاریخی نیز اهمیت فراوانی دارند.
  - ۹- در صحن های مطهر امام رضا (ع) آرامگاه کدام شخصیت های بزرگ علمی مذهبی وجود دارد؟ شیخ بهایی - علامه محمد تقی جعفری
  - ۱۰- در مجموعه آستان قدس رضوی کدام موزه ها قرار دارند؟ موزه قرآن - موزه سکه - موزه صدف - موزه سلاح.
  - ۱۱- از مهم ترین اشیای موجود در موزه مرکزی به چه چیزهایی می توان اشاره کرد؟ در این موزه می توان به قرآن های نفیس که با خط مبارک ائمه اطهار بر روی پوست آهو نوشته شده، اولین سنگ مرقد مطهر امام رضا (ع) و سکه ها و کتیبه های نفیس اشاره کرد.
  - ۱۲- از جمله آثار تاریخی ایران چیست؟ کاخ ها، مساجد، کاروانسراها، حمام ها، بازارها، پل ها، خانه های تاریخی و برج ها.
  - ۱۳- طبیعت گردی چیست؟ یکی از انواع گردشگری، گردش و استراحت یا مطالعه و تحقیق در مکان های طبیعی چون کوه ها، غارها، چشمه های آب معدنی و بیابان ها و جنگل ها و پناهگاه های حیات وحش و روستاهای زیباست.
  - ۱۴- یک نمونه از مراکز مهم گردشگری ایران در تابستان را نام ببرید و به دو مورد از جذابیت های آن اشاره کنید؟ سواحل شمال در کنار دریای خزر - ساحل دریای خزر، جنگل های زیبا روی دامنه کوه ها، مزارع پرنج،
  - ۱۵- یکی از برنامه هایی که برای جلوگیری از آسیب رساندن به محیط زیست می توان انجام داد چیست؟ ایجاد پارک های ملی است.
  - ۱۶- در پارک های ملی چه مقرراتی حاکم است؟ پوته کنی، چرای دام ها، شکار و نظایر آن ممنوع است و محیط های امن طبیعی برای جانوران پدید آورده اند.
- *- مساجد علاوه بر محل ..... از نظر ..... نیز مورد توجه گردشگران هستند. (عبادت، معماری)
  - *- مهم ترین قطب زیارتی کشور ..... است. (مشهد)
  - *- بر طبق آمار سالانه حدود ..... میلیون نفر به شهر مقدس مشهد وارد می شوند. (۱۷)
  - *- امام رضا (ع) در شهر ..... متولد شد و در سن ..... به امامت رسید. (مدینه - ۳۵)
  - *- در مجموعه آستان قدس رضوی، مسجد ..... از مساجد باشکوه ایران است. (گوهرشاد)
  - *- ..... به عنوان یک میراث جهانی شناخته شده است. (تخت جمشید)
  - *- از مراکز مهم گردشگری ایران در زمستان ها سواحل ..... است. (خلیج فارس و دریای عمان)
  - *- یکی از بنادر مهم و مراکز گردشگری در سواحل دریای عمان، ..... است. (بندر چابهار)
  - *- پارک ملی ..... از بزرگ ترین پارک های ملی ایران است.

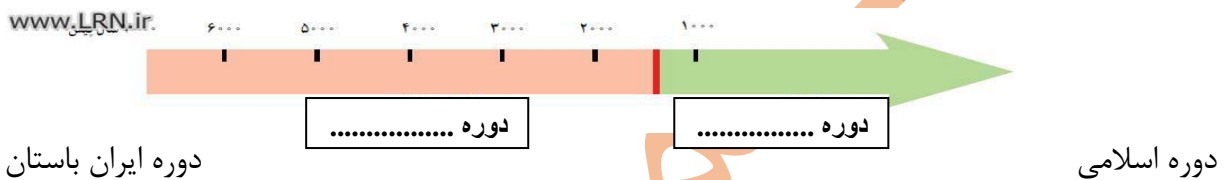
- ۱- میراث یعنی چه؟ میراث یعنی ارث و هرچیزی که از گذشتگان و نیاکان و پدران به ما رسیده باشد.
  - ۲- میراث فرهنگی چیست؟ بخشی از چیزهایی که از گذشتگان برای ما به جای مانده است، میراث فرهنگی است. میراث فرهنگی همه ی چیزهای ارزشمندی است که به فرهنگ یک ملت مربوط می شود.
  - ۳- میراث فرهنگی شامل چه چیزهایی است؟ چیزهای مادی مثل ظرف ها، سکه ها، کتیبه ها، فرش ها، کتاب های قدیمی و بناهای تاریخی، مساجد و امام زاده ها و چیزهای غیر مادی مثل اعتقادات، زبان و آداب و رسوم.
  - ۴- چرا میراث فرهنگی ایران بسیار با ارزش است؟ از آنجا که ایران جایگاه تمدن های کهن و قدیمی ترین سکونتگاه های بشری است، دارای میراث فرهنگی بسیار زیاد و با ارزش است که بخشی از آن در موزه ها نگهداری می شود.
  - ۵- علم تاریخ چیست؟ و آشنایی با گذشته به ما چه کمکی می کند؟ علم تاریخ عبارت است از مطالعه ی زندگی انسان ها در گذشته. آشنایی با گذشته به ما کمک می کند تا زمان حال را بهتر بفهمیم. ما از مطالعه ی رویدادها و زندگی مردمان گذشته می توانیم پند بگیریم و از تجربه های آنها در زندگی امروز استفاده کنیم.
  - ۶- مورخ کیست؟ به کسانی که در پاره ی زندگی انسان ها و رویدادهایی که در گذشته اتفاق افتاده، مطالعه و تحقیق می کنند مورخ می گویند.
  - ۷- مورخان در مطالعات خود از چه منابعی استفاده می کنند؟ از منابع مختلفی مثل کتاب ها و نوشته ها یا کتیبه ها، ابزار ها و وسایل زندگی بناها، سکه ها، سلاح ها، سنگ نگاره ها و هرچیزی که از گذشته باقی مانده است، استفاده می کنند.
  - ۸- باستان شناسان ابتدا چه کارهایی انجام می دهند؟ ابتدا با مشاهده ی ویرانه ها و خرابه ها یا مطالعه ی منابع تاریخی حدس میزنند که در یک منطقه، آثار باستانی وجود دارد. سپس به جست و جوی حفاری در آن منطقه می پردازند. باستان شناسان با حوصله آثار موجود در دل خاک را بیرون می آورند و هنگامی که خاک ها را لایه برداری می کنند به هر شیئی که برخورد می کنند، معمولاً همان موقع از آن عکس و فیلم تهیه می کنند.
  - ۹- باستان شناسان در هر مرحله از چه ابزارهایی استفاده می کنند؟ باستان شناسان در هر مرحله از ابزار خاصی استفاده می کنند، از ابزارهای ساده مانند پیچ و کلنگ تا میکروسکوپ و دوربین های مخصوص که با آنها لایه های درون خاک را مشاهده می کنند.
  - ۱۰- مورخان معمولاً کار خودشان را چگونه آغاز می کنند؟ مورخان معمولاً کار خودشان را با پرسش هایی در پاره ی گذشته آغاز می کنند. آنها می خواهند در پاره ی اشخاص یا رویدادهای یک دوره ی زمانی چیزهایی بدانند.
  - ۱۱- موزه ها چگونه مکان هایی هستند؟ ۱- نگهداری آثار تاریخی ۲- نمایش آثار به طوری که مردم از چگونگی زندگی مردم در زمان های مختلف آشنا می شوند ۳- موزه ها مکان های مناسبی برای افرادی هستند که در رشته های مختلف مثل تاریخ، هنر، معماری، باستان شناسی و ... مطالعه می کنند.
- *- بخشی از چیزهایی که از گذشتگان برای ما به جای مانده است ..... است. (میراث فرهنگی)
- *- مورخان در کار خود از دانش ..... استفاده می کنند. (باستان شناسی)
- *- در همه ی کشورها برای حفظ و نگهداری آثار تاریخی با ارزش و میراث فرهنگی، مکان هایی به نام ..... وجود دارد. (موزه)
- *- در کشور ما یکی از مهم ترین سازمان هایی که حفاظت و نگهداری از میراث فرهنگی را به عهده دارد سازمان ..... است. (میراث فرهنگی)
- *- یکی از بخش های سازمان میراث فرهنگی ..... هستند. (موزه ها)

درس ۱۸ (قدیمی ترین سکونتگاه های بشری)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- در موزه ی ایران باستان چه چیزهایی نگهداری می شود؟ در این موزه مجسمه ها، ظروف و ابزار و وسایلی از گذشته های بسیار دور ایران نگهداری می شود.
- ۲- علت نام گذاری موزه ی ایران باستان چیست؟ زیرا در این موزه آثار تاریخی به چا مانده از دوره ی قبل از اسلام را می توان مشاهده کرد. به همین جهت به این موزه، موزه ی ایران باستان می گویند.
- ۳- به چه جهت تاریخ ایران به دو دوره ی زمانی تقسیم شده است؟ چون ورود اسلام به ایران، مهم ترین رویداد تاریخی کشور ما است.
- ۴- تاریخ ایران به دو دوره ی زمانی تقسیم می شود، این دو دوره چیست؟ (۱- تاریخ قبل از اسلام که به آن دوره ی ایران باستان می گویند ۲- تاریخ دوره ی اسلامی که با سقوط حکومت ساسانیان و ورود اسلام به ایران آغاز شد و تاکنون ادامه دارد.
- ۵- در روی نمودار زیر دو دوره ی تاریخی ایران را بنویسید.

- ۶- انسان ها در مراحل ابتدایی چگونه زندگی می کردند؟ (الف) انسان ها از وسایل بسیار ساده استفاده می کردند (ب) زندگی از طریق گردآوری خوراک و شکار حیوانات (ج) در جست و جوی شکار از چایی به چای دیگر می رفتند (د) برای محافظت از خود در درون غارها به سر می بردند (ه) ابزارهای انسان های غارنشین سنگ بود ۶- کشاورزی را یاد گرفتند و حیوانات را اهلی کردند و در کنار رودخانه ها خانه های دائمی ساختند.
- ۷- اولین روستاها چگونه پدید آمدند؟ کشاورزی موجب شد که انسان ها یکجانشین شدند. بدین ترتیب اولین روستاها در کنار رودهای پر آب و چشمه ها پدید آمدند.
- ۸- در کدام نقاط ایران ظروف و وسایلی از زندگی مردم قدیم (یکجانشین) پیدا شده است؟ (۱- تپه ی سیلک در کاشان ۲- تپه ی حسن لو در آذربایجان غربی
- ۹- چرا انسان ها خط را اختراع کردند؟ انسان ها برای رسیدگی به کارها و نوشتن و محاسبه ی دادوستدها پیشان خط را اختراع کردند.
- ۱۰- شهرهای بزرگ چگونه پدید آمدند؟ و چگونه اداره می شدند؟ با کشت زمان، جمعیت برخی سکونتگاه ها رو به افزایش گذاشت و شهرهای بزرگی پدید آمدند که به وسیله ی حکومتی اداره می شدند. آنها قوانین و مقرراتی برای خود وضع کرده اند.
- ۱۱- نخستین تمدن های بشری چگونه به وجود آمدند؟ مردم شهرهای بزرگ در هنر و معماری و ساختن بناها پیشرفت زیادی کردند. بدین ترتیب نخستین تمدن های بشری به وجود آمدند.
- ۱۲- ویژگی های تمدن ها را نام ببرید؟ (۱- داشتن خط ۲- داشتن حکومت ۳- داشتن قوانین و مقررات ۴- داشتن عقاید مذهبی ۵- داشتن معماری، شهرسازی و هنر ۶- مهارت در کارهای مختلف
- ۱۳- شهر سوخته در کجا و چگونه تمدنی بود؟ علت نامگذاری آن چه بود؟ باستان شناسان در نزدیکی شهر زابل در استان سیستان و بلوچستان اثری پیدا کردند و با مطالعه بر روی آنها حدس زدند که حدود پنج هزار سال پیش تمدن بزرگی در این منطقه وجود

داشته است. آنها با مطالعه و کاوش بیشتر دریافتند که این تمدن به طرز عجیبی از بین رفته است و به همین علت آنها این منطقه را شهر سوخته به معنی نابود شده نام گذاشتند.

۱۴- معبد چغازنبیل در کجا قرار داشت و چگونه ساخته شد؟ معبد چغازنبیل که شهرت جهانی دارد در نزدیکی شوش است. این معبد با میلیون ها خشت و هزاران آجر ساخته شده و بر روی برخی آجرها با خط ایلامی، مطالبی نوشته شده است.

۱۵- ایلامی ها در چه زمانی تمدن خود را به وجود آوردند توضیح دهید؟ (ایلامی ها حدود ۳ هزار سال در منطقه خوزستان (شوش) زندگی کرده و تمدن بزرگی را به وجود آورده بودند. آنها بر روی لوح های گلی قانون هایی را که پادشاهان ایلامی وضع کرده بودند، می نوشتند که بعضی از این لوح ها تا به امروز باقی مانده است.

۱۶- ایلامی ها چه اعتقاداتی داشتند؟ (ایلامی ها مانند سایر تمدن ها، خدایان متعددی مثل خدای خورشید و خدای آب و... را پرستش می کردند و مجسمه هایی از این خدایان ساخته و در معابد خود قرار می دادند و آنها را می پرستیدند.

۱۷- از تمدن جیرفت چه چیزهایی کشف شد؟ وسایل و ظروف سنگی و مفرغی با نقش جانوران، زیگورات و کتیبه های آجری از جمله این اکتشافات است.

۱۸- در منطقه ی بین النهرین و کنار رود نیل چه تمدن هایی شکل گرفتند؟ در منطقه ی بین النهرین تمدن های سومر، بابل، آشور و در کنار رود نیل تمدن مصر شکل گرفت.

۱۹- زندگی اجتماعی که بر تمدن های قدیمی حاکم بود را توضیح دهید؟ (الف) در زندگی و روابط اجتماعی آنها شرایط پدی حاکم بود (ب) فرمانروایان در کاخ های یا شکوه به خوشگذرانی مشغول بودند و به مردم ظلم بسیار می کردند (ج) انسان ها به جای پرستش خداوند یکتا، خورشید و ماه یا بت ها را عبادت می کردند.

۲۰- پیامبران از جانب خداوند چه مأموریتی داشتند؟ همه ی پیامبران از جانب خداوند برای هدایت مردم برگزیده شدند. آنها با حاکمان ستمگر عصر خود مبارزه می کردند و به فرمان خداوند از آنها می خواستند دست از ستم بردارند و به آیات خداوند بیندیشند و عمل کنند. به آنها گوشزد می کردند که خداوند پدکاران و ستمگران را نابود خواهد کرد و از مردم می خواستند تا با دوری از گناهان، رفتار نیکو در پیش بگیرند و از ظالمان اطاعت نکنند.

*- مهم ترین رویداد تاریخی کشور ما ..... است . (ورود اسلام به ایران)

*- ..... براساس مطالعه ی آثار گذشتگان می گویند زندگی بشر از مراحل ابتدایی آغاز شده است . (باستان شناسان)

*- مهم ترین اثر به جا مانده از تمدن ایلام ..... است . (خرابه های چغازنبیل)

*- تمدن جیرفت در نزدیکی ..... و در کنار رود ..... شناسایی شد . (جیرفت کرمان - هلیل رود)

*- حضرت نوح (ع) و حضرت ابراهیم (ع) در ..... می زیستند . (بین النهرین)

*- حضرت عیسی (ع) در زمان حکمرانی امپراتوری روم در ..... متولد شد . (فلسطین)

درس ۱۹ (آریایی ها و تشکیل حکومت های قدرتمند در ایران)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- آریایی ها چگونه مردمانی بودند و در کجا ساکن شدند؟ حدود چهار هزار سال پیش، مردمانی کوچ نشین که خود را آریایی می نامیدند از مناطق شمال دریای خزر به تدریج به سرزمین ایران مهاجرت کردند.
- ۲- سه قوم بزرگ آریایی ها را نام ببرید؟ (- مادها) ۲- پارت ها ۳- پارس ها
- ۳- قبایل ماد در کجا زندگی می کردند و چرا ضعیف شدند؟ قبایل ماد در شمال غرب ایران به صورت پراکنده زندگی می کردند و پراکنده زندگی کردن موجب شده بود که آنها ضعیف باشند و هر چند وقت یک بار همسایه های قدرتمندشان مانند آشوری ها به آنها حمله کنند و اموالشان را به غارت ببرند.
- ۴- دیا آکو که بود و چگونه به عنوان فرمانروا انتخاب شد؟ در یکی از قبایل ماد، فردی به نام دیا آکو زندگی می کرد که به دلیل خوش رفتاری و عدالت خواهی بین همه ی قبیله ها محبوبیت داشت. سرانجام سران قبایل تصمیم گرفتند او را به عنوان فرمانروا انتخاب کنند.
- ۵- دیا آکو کدام شهر پایتخت خود قرارداد و چگونه قدرتمند شدند؟ دیا آکو بر فراز تپه ای در شهر هگمتانه (همدان امروزی) قلعه ای ساخت و آنجا را به پایتختی خود انتخاب کرد. مادها به تدریج قدرتمند شدند و بر دشمنان خود غلبه کردند. بدین ترتیب اولین حکومت قدرتمند در ایران به دست مادها پایه گذاری شد.
- ۶- کوروش چگونه به پادشاهی رسید و توانست قلمرو هخامنشیان را گسترش دهد؟ کوروش توانست آخرین پادشاه مادها را در جنگی شکست دهد و حکومت مادها را سرنگون کند. کوروش در دوران حکومت خود پیروزی های زیادی به دست آورد. او به پابل (عراق) و لیدی (ترکیه) حمله کرد و قلمرو ایران را از خلیج فارس تا دریای مدیترانه گسترش داد.
- ۷- رفتار کوروش با مردم سرزمین هایی که فتح می شد چگونه بود؟ کوروش پادشاهی خردمند بود و با مردم سرزمین هایی که فتح می شد با نرمی و عدالت رفتار می کرد. مورخان این موضوع را از روی منشوری که از وی به جا مانده است دریافته اند.
- ۸- مشکلاتی که در زمان داریوش وجود داشت چه بود؟ و چگونه موفق شد حکومت هخامنشیان را قدرتمند سازد؟ او زمانی به سلطنت رسید که در بیشتر قلمرو هخامنشیان، شورش ها و نابسامانی هایی شکل گرفته بود. داریوش با عزم و اراده با شورشیان جنگید و آنها را شکست داد و موفق شد دوباره حکومت هخامنشیان را قدرتمند سازد.
- ۹- چرا از حکومت هخامنشی می توان به عنوان نخستین امپراتوری جهانی یاد کرد؟ زیرا در زمان کوروش و داریوش، قلمرو جغرافیایی هخامنشیان، بیشتر کشورهای مهم آن روز را در بر می گرفته است.
- ۱۰- هنگامی که اسکندر مقدونی در یونان به قدرت رسید، حکومت هخامنشی در وضعیتی بود؟ حکومت هخامنشی ضعیف و ناتوان شده بود. اسکندر از این موقعیت استفاده کرد و یونانیان را به انتقام چوبی از ایرانیان فرا خواند سپاهیان تحت فرمان او در چند جنگ، سپاه هخامنشی را شکست دادند و ایران را فتح کردند.
- ۱۱- اسکندر چه سرزمین هایی را تصرف کرد؟ و سرانجام او چه شد؟ اسکندر علاوه بر ایران، مصر و قسمت هایی از هندوستان را تصرف کرد. او سرانجام در جوانی و در اوج کشورگشایی بر اثر بیماری درگذشت.
- ۱۲- چرا مردم ایران سلوکیان را نمی پذیرفتند و با آنها مخالفت می کردند؟ زیرا ایرانیان سلوکیان را پیگانه می شمردند و به شکل های مختلف با آنان مخالفت و مبارزه می کردند.
- ۱۳- اشک یا ارشک که بود و چه کرد؟ رئیس یکی از قبایل پارسی ملقب به اشک یا ارشک با هدف مقابله با سلوکیان، پارتیان و دیگر اقوام ایرانی را متحد کرد. او با استفاده از اختلافات سلوکیان توانست قسمت هایی از ایران را آزاد کند. مورخان وی را مؤسس سلسله اشکانی می دانند.
- ۱۴- جانشینان اشک چه کردند؟ جانشینان اشک به مبارزه با سلوکیان ادامه دادند و موفق شدند به تدریج سایر مناطق ایران را از زیر سلطه ی سلوکیان نجات دهند. به این ترتیب در زمان فرمانروایی مهرداد دوم، حکومت اشکانی به امپراتوری قدرتمند تبدیل شد.
- ۱۵- یکی از مهم ترین پادشاهان ساسانی که بود؟ اقدام او را بنویسید؟ شاپور اول - در زمان او وسعت قلمرو ایران بسیار زیاد شد و او توانست امپراتور روم (والریانوس) را شکست دهد.

- ۱۶- سر انجام سلسله ی ساسانی چگونه به پایان رسید ؟ با حمله ی اعراب مسلمان و شکست های متعدد سپاهیان ساسانی ، سرانجام با قتل یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی ، این سلسله در سال (۶۵۱ میلادی به پایان رسید .
- *- نخستین حکومت ایرانی ..... بودند . (مادها)
  - *- در یکی از قبایل ماد ، فردی به نام ..... زندگی می کرد . (دیاکو)
  - *- اولین حکومت قدرتمند در ایران به دست ..... پایه گذاری شد . (مادها)
  - *- رئیس یکی از قبایل مهم پارس ، فردی به نام ..... بود . (هخامنش)
  - *- کوروش از نوادگان ..... بنیان گذار سلسله ..... بود . (هخامنش - هخامنشیان)
  - *- کوروش معتقد بود باید با مردم سرزمین هایی که فتح می شدند با ..... و ..... رفتار کرد . (خردمندی - عدالت)
  - *- بعد از کوروش معروف ترین پادشاه هخامنشیان ..... بود . (داریوش بزرگ)
  - *- داریوش دستور داد نقش برجسته ای به یاد پیروزی های او در جنگ با دشمنان بر روی ..... حجاری کنند . (کوه پیستون)
  - *- در نتیجه ی حمله ی ..... بسیاری از شهرهای ایران از جمله ..... به آتش کشیده شد . (اسکندر - تخت جمشید)
  - *- پس از مرگ اسکندر ، ایران به دست ..... یکی از سرداران اوفتاد او سلسله ..... را تأسیس کرد . (سلوکوس - سلوکیان)
  - *- رئیس یکی از قبایل پارت ملقب به ..... یا ..... بود . (اشک - ارشک)
  - *- موسس سلسله ی اشکانی ..... بود . (اشک)
  - *- در زمان فرمانروایی ..... حکومت اشکانی به امپراتوری قدرتمند تبدیل شد . (مهرداد دوم)
  - *- آخرین حکومت پیش از ورود اسلام به ایران سلسله ی ..... است . (ساسانیان)
  - *- موسس سلسله ی ساسانی ..... است که بر علیه ..... قیام کرد . (اردشیر بابکان - اشکانیان)
  - *- مبدأ تاریخ ما مسلمانان ..... است . (هجرت پیامبر (ص) از مکه به مدینه)
  - *- مبدأ تقویم میلادی ..... است و نشانه اختصاری آن حرف ..... است . (تولد حضرت مسیح (ع) - م)

درس ۲۰ (امپراتوری های قدرتمند چگونه کشور را اداره می کردند ؟)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده : علیرضا اسماعیلی

- ۱- شیوه ی حکومت در ایران باستان را توضیح دهید ؟ شاهان در ابتدای سلطنت در حضور بزرگان کشور ، تاج گذاری می کردند و در کاخ پد تخت می نشستند . شاه قدرت مطلق داشت و همه باید از او فرمان می بردند . حکومت موروثی بود یعنی از پدر به پسر به ارث می رسید .
- ۲- شاهان ایران باستان خود را چگونه افرادی می دانستند ؟ شاهان ایران باستان خود را برگزیده ی آسمان و نماینده ی اهورامزدا می دانستند و معتقد بودند که به حکم او فرمان می رانند .
- ۳- چه زمانی و چه کسانی می توانستند شاه را برکنار کنند ؟ اگر شاه از مسیر قانون و عدالت منحرف شود حمایت اهورایی از او گرفته می شود و بزرگان و موبدان می توانستند شاه را عزل یا برکنار کنند .
- ۴- شاهان بر چه اموری نظارت داشتند ؟ (قانون ها به فرمان چه کسانی صادر می شد ؟) شاهان بر امور اداری ، نظامی و مذهبی فرمانروایی مطلق داشتند . آنها برای اداره ی کشور فرمان هایی صادر می کردند . (این فرمان ها ، قانون هایی بودند که باید در سراسر کشور اجرا می شدند و هیچ کس نباید از آنها سرپیچی می کرد .
- ۵- چرا در دوره ی اشکانیان ، قدرت و نفوذ پادشاهان مانند سایر شاهان ایران باستان نبود ؟ چون در این دوره ، خاندان های معطی از نفوذ و قدرت زیادی برخوردار بودند و شاهان مجبور بودند در اداره ی کشور با آنها مشورت کنند .
- ۶- مجالس دوره ی اشکانیان را نام ببرید ؟ مجلس شاهی ، مجلس بزرگان و مجلس مهستان

۷- چرا در ایران باستان شغل ها و مقام های مختلفی به وجود آمده بود؟ چون دولت های ایران باستان، قلمرو وسیعی داشتند و بنابراین برای اداره ی امور کشور، شغل ها و مقام های مختلفی به وجود آمده بود.

۸- زندگی شاهان در ایران باستان چگونه بود؟ زندگی شاهان هزینه ی زیادی داشت. گاهی آنها صدها خدمه را به کار می گرفتند. اینکه در آمدهای کشور چگونه خرج بشود بستگی به نظر شاهان داشت. مخارج سنگین دربار، از گرفتن مالیات از مردم تأمین می شد. اغلب شاهان به ثروت اندوزی می پرداختند و نه تنها به فکر آسایش مردم نبودند بلکه به آنها ظلم می کردند.

۹- در ایران باستان مقام های مهم حکومتی را نام برده و وظایف آنها را بنویسید؟

مقام	وظایف
وزیر بزرگ	مهم ترین مقام بعد از شاه و مسئول کارهای اداری مملکت بود.
رئیس دربار یا تشریفات	مسئول رسیدگی به کارهای کاخ شاهی (مراسم و جشن های مختلف، انبار و ذخیره کردن محصولات غذایی در کاخ، توزیع جیره ی کارکنان، نظارت بر کار هنرمندان، صنعتگران داخل کاخ و ...) بود.
منشیان و دبیران	کارهای اداری و مالی و نوشتن نامه ها بر عهده ی آنها بود و گاه به چند زبان آشنایی داشتند.
مأموران مخفی شاه	اولین بار در زمان داریوش افرادی به عنوان مأمور مخفی انتخاب شدند که به آنها چشم و گوش های شاه می گفتند. مأموران مخفی شاهان از قسمت های مختلف کشور گزارش تهیه می کردند و به شاه می دادند.

۱۰- بعضی از منشیان و دبیران به چند زبان آشنایی داشتند؟ چرا؟ (فعالیت کتاب) زیرا قلمرو ایران وسیع بود و از اقوام و ملل مختلف تشکیل شده بود، برای نوشتن نامه های شاه از زبان های مختلف استفاده می کردند.

۱۱- حدس بزنید چشم و گوش های شاه چه موضوعاتی را به شاه خبر می دادند؟ (فعالیت کتاب)؟ (وضع سیاسی و مسائل امنیتی، نحوه ی گرفتن مالیات ها و چگونگی ایجاد شورش های معطی).

۱۲- اولین کسانی که سرزمین خود را به بخش های مختلف تقسیم کردند چه کسانی بودند؟ ایرانیان از نخستین کسانی بودند که تقسیم سرزمین به بخش های مختلف را ابداع کردند.

۱۳- داریوش برای اداره بهتر کشور، آن را به چند قسمت تقسیم کرده بود و به هر قسمت چه می گفتند؟ به ۲۳ قسمت تقسیم کرد و به هر قسمت ایالت می گفتند. برای هر ایالت یک شهربان انتخاب می کردند.

۱۴- هر بخش حکومت در ایران باستان از کجا دستور می گرفت و موظف به انجام چه کاری بود؟ هر بخش از مرکز فرماندهی یا پایتخت، دستور می گرفت و موظف بود همه کارها را طبق نظر شاه انجام دهد.

۱۵- پایتخت حکومت ها در ایران باستان چه بود؟

نام حکومت	پایتخت
مادها	همدان (هگمتانه)
هخامنشیان	شوش (پایتخت زمستانی) همدان (پایتخت تابستانی) تخت جمشید بابل
اشکانیان	صد دروازه (دامغان) و تیسفون
ساسانیان	تیسفون

۱۶- به چه دلیل حکومت های ایران باستان سپاه و نیروی نظامی بزرگی به وجود آورده بودند؟ زیرا سرزمین ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی، همواره از شرق و غرب در معرض هجوم دشمنان بود. در غرب دولت های یونان و روم به قلمرو ایران دست اندازی می کردند.

- ۱۷- شاهان از دوره ی نوجوانی چه آموزش هایی می دیدند؟ شاهان از دوره ی نوجوانی، آموزش های نظامی می دیدند و در پیشتر جنگ ها، خودشان فرماندهی جنگ را بر عهده می گرفتند.
- ۱۸- اشکانیان (پارتیان) در تاریخ جهان به چه چیز مشهور بودند و در چه کارهایی مهارت داشتند؟ اشکانیان در تاریخ جهان به جنگاوران مشهور بودند و مهارت زیادی در سوار کاری و تیراندازی داشتند.
- ۱۹- ابتکارات بزرگ ایرانیان باستان در زمینه نظامی چه بود؟ ۱- تشکیل سپاه جاویدان ۲- اختراع ارابه ی داس دار ۳- گردونه ها یا برج های بلند و چوبی و چرخدار که در آن کمانداران قرار می گرفتند و از بالای برج ها به دشمن تیراندازی می کردند.
- ۲۰- یکی از ابتکارات بزرگ داریوش هخامنشی تشکیل سپاه جاویدان بود آن را توضیح دهید؟ تعداد افراد سپاه جاویدان ده هزار نفر بود که به گروه های ده نفره تقسیم می شد. به این سپاه، جاویدان یا همیشگی می گفتند چون هر گاه یکی از افراد از بین می رفت یک فرد جنگاور دیگر که ذخیره بود جای او را می گرفت و تعداد آنان کاسته نمی شد.
- ۲۱- چرا سپاه جاویدان به این نام معروف شد؟ چون هر گاه یکی از افراد از بین می رفت یک فرد جنگاور دیگر که ذخیره بود جای او را می گرفت و تعداد کم نمی شد.
- ۲۲- یکی از ابتکارات ایرانیان باستان اختراع ارابه داس دار بود آن را توضیح دهید؟ این ارابه در هر سمت خود به شمشیرهای تیز و در مرکز به کارهای داس مانند مجهز بود و هنگام حرکت از دو طرف هر چیزی را بر سر راه اسب ها تکه تکه می کرد.
- *- در ایران باستان شیوه ی حکومت ..... بود.
- (پادشاهی)
- *- برای اولین بار ..... تقسیم سرزمین به بخش های مختلف را ابداع کردند.
- (ایرانیان)
- *- داریوش کشور را برای اداره ی بهتر به ..... قسمت تقسیم کرده بود که به هر کدام یک ..... می گفتند. (۲۳ - پالت)
- *- پادشاهان معمولاً شهری که ..... و ..... بود به عنوان پایتخت انتخاب می کردند. (بزرگ - پرجمعیت)
- *- سپاه اشکانیان از نیروی ..... و ..... تشکیل می شد. (پیاده نظام - سواره نظام)
- *- ایرانیان باستان، ابتکارات زیادی در زمینه ی تشکیل ..... و ..... داشتند. (سپاه - قتون نظامی)
- *- یکی از ابتکارات بزرگ داریوش هخامنشی این بود که علاوه بر سپاه معمولی یک ..... هم تشکیل داده بود. (سپاه جاویدان)
- *- کشتی های نیروی دریایی ایران باستان از خلیج فارس تا ..... در رفت و آمد بودند. (دریای مدیترانه)
- *- تشکیل سپاه جاویدان از ابتکارات ..... بود. (داریوش هخامنشی)

درس ۲ (اوضاع اجتماعی ایران باستان)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- ازدواج در نزد ایرانیان باستان چگونه بود؟ ازدواج در نزد ایرانیان یک تکلیف دینی و پیمان مقدس بود. به همین دلیل اگر کسی عمداً از ازدواج سر باز می زد، گناهکار شمرده می شد. همچنین مردان زمانی می توانستند مقام و منصبی بگیرند که همسر داشته باشند.
- ۲- دو مورد از وظایف پدر به عنوان سرپرست خانواده در ایران باستان را بنویسید؟ اجرای مراسم مذهبی و حفظ امنیت خانواده بر عهده ی او بود.
- ۳- چرا ازدواج در ایران باستان معمولاً خویشاوندی و درون گروهی بود؟ در ایران باستان اغلب سعی می کردند با افرادی از دودمان خود ازدواج کنند زیرا تا با آنها هم خون باشند و خصوصیات آن دودمان را حفظ کنند.
- ۴- در ایران باستان خانواده ها بیشتر مواد مورد نیاز خود را چگونه تأمین می کردند؟ خانواده ها بیشتر مواد مورد نیاز خود چون خوراک و پوشاک و ابزار را خودشان در خانه تولید و نیازهای خود را تأمین می کردند. زنان در کنار مردان به نخ ریزی، پارچه بافی، قالی بافی و مشارکت در کشاورزی می پرداختند.
- ۵- در ایران باستان خانواده ها چگونه مراکزی بودند و چه اصولی را به اعضای خانواده ی خود می آموختند؟ خانواده ها مرکز تربیت و آموزش بودند و اصول و ارزش های اخلاقی چون راستگویی، امانت داری، میهن دوستی و وفای به عهد و پیمان را به اعضای خانواده ی

- خود می آموختند. پدران، شغل خود را به پسران یاد می دادند همچنان که مادران به عنوان کدبانوی خانواده، رسوم خانه داری را به دختران آموزش می دادند.
- ۶- در ایران باستان شهرها بیشتر محل زندگی چه کسانی بود؟ شهرها بیشتر محل زندگی شاهان و مأموران حکومت بود. علاوه بر مأموران حکومتی، صنعتگران، بازرگانان و پیشه وران نیز زندگی می کردند.
- ۷- در کتاب اوستا مردم به چند دسته تقسیم می شدند؟ نام ببرید؟ مردم به دسته ی پیشوایان دینی، نظامیان، کشاورزان و دامداران تقسیم شده اند.
- ۸- چگونه در جامعه ی ایران باستان اختلاف طبقاتی به وجود آمد؟ با تشکیل امپراتوری های بزرگ و تمرکز قدرت و ثروت در دست شاهان و شاهزادگان و سایر مقام های حکومتی به تدریج اختلاف طبقاتی در جامعه به وجود آمد.
- ۹- جامعه ی ساسانی به چند طبقه تقسیم می شد هر یک را بنویسید؟ به دو دسته: بزرگان و اشراف - عامه مردم
 ۱- شاه و شاهزادگان، روحانیون زرتشتی (موبدان)، فرماندهان نظامی و دبیران به عنوان اشراف و بزرگان شناخته می شدند.
 ۲- پیشه وران، بازرگانان و کشاورزان، نیز عامه مردم محسوب می شدند.
- ۱۰- در جامعه ساسانی طبقه اشراف و بزرگان از چه امتیازاتی برخوردار بودند؟ آنها زمین ها و ثروت های فراوان داشتند اما از پرداختن مالیات سرنه معاف بودند. از حق تحصیل و آموزش برخوردار بودند و صاحب چان و مال مردم می دانستند.
- ۱۱- در دوره ی ساسانی کشاورزان از چه حقوق اجتماعی محروم بودند؟ آنها و فرزندانشان حق تحصیل نداشتند. بار سنگین مالیات بر دوش آنها بود و در جنگ ها، سپاه پیاده نظام را تشکیل می دادند. اگر کسی از جنگ فرار می کرد به شدت مجازات می شد.
- ۱۲- جامعه طبقاتی در دوره ساسانی چه ویژگی هایی داشت؟ در جامعه طبقاتی، رفتن از طبقه ای به طبقه ای دیگر بسیار سخت و تقریباً ناممکن بود. یعنی فرزند کشاورز می بایستی تا ابد کشاورز بماند. همچنان که اشراف زادگان همیشه در گروه اشراف می ماندند. افراد از طبقه محروم نمی توانستند با بزرگان ازدواج کنند.
- ۱۳- در دوره ی ایران باستان، شاهان و شاهزادگان چگونه زندگی داشتند؟ مثال بزنید؟ شاهان و شاهزادگان زندگی پر تجملی داشتند و در کاخ ها به خوشگذرانی می پرداختند. برای مثال خسرو پرویز تاجی داشت که مقدار زیادی طلای خالص در آن به کار برده شده بود و مرواریدهای آن به اندازه تخم گنجشک بودند. خسرو پرویز شطرنجی داشت که مهره های آن از یاقوت و زمرد بودند و پر تختی می نشست که از عاج فیل درست شده بود و نرده های آن از طلا و نقره بود.
- *- در ایران باستان ..... هسته ی اولیه جامعه را تشکیل می داد. (خانواده)
 *- در خانواده ی ایران باستان ..... به عنوان سرپرست خانواده نقش مهمی داشت. (پدر)
 *- ازدواج در ایران باستان معمولاً خویشاوندی و ..... بود. (درون گروهی)
 *- ایرانیان باستان برای اولاد ..... ارزش خاصی قائل بودند. (پسر)
 *- در دوره ایران باستان اغلب مردم در ..... زندگی می کردند و ..... بیشترین جمعیت را تشکیل می دادند. (روستاها - کشاورزان)
 *- اختلاف طبقاتی در دوره ی ..... به اوج رسید. (ساسانیان)
 *- جامعه ی طبقاتی در دوره ..... بسیار تبعیض آمیز بود. (ساسانی)
 *- جامعه ی ساسانی به دو طبقه ..... و ..... تقسیم می شد. (بزرگان - عامه مردم)
 *- در دوره ساسانی ..... اکثریت جامعه را تشکیل می دادند و فعالیت های اقتصادی بر دوش آنها بود. (کشاورزان)
 *- در دوره ساسانی ..... از اختلاف طبقاتی حمایت می کردند. (موبدان زرتشتی)

- ۱- فلات ایران چگونه سرزمینی بود؟ فلات ایران از نخستین سرزمین‌هایی بوده که کشاورزی و پرورش دام در آن آغاز شده و حتی دانش و مهارت کشت و زرع از ایران به سرزمین‌های دیگر برده شده است.
- ۲- مهم‌ترین محصول زراعی ایرانیان باستان چه بود؟ و به چه جهت کارگاه‌های پنبه ریزی توسعه یافت؟ کدام و چو مهم‌ترین محصول زراعی بود. کشت پنبه در نواحی مستعد رواج داشت و به همین جهت کارگاه‌های پنبه ریزی توسعه یافت و پارچه‌های پنبه‌ای یکی از صادرات مهم بعضی از ایالات بود.
- ۳- وضعیت صنعت در ایران باستان چگونه بود؟ در بسیاری از مناطق ایران، صنعت نیز گسترش پیدا کرد. تهیه پارچه‌های لطیف از پنبه، ابریشم و پشم و تهیه شال‌های پشمی و حریر در کارگاه‌های مرو، ری، اهواز و شوشتر رواج داشت. ایرانیان در پیشه‌ی نجاری، آهنگری و شیشه‌گری نیز پیشرفت کرده بود.
- ۴- چند مورد از مشاغل ایران باستان را بنویسید؟ ساختن اسباب و اثاثیه‌ی منزل، شمشیر، ابزارهای کشاورزی و ابزارهای چنگی مانند بازویند و زره و نظایر آنها نیز از مشاغل آن دوره بود.
- ۵- در نتیجه کدام اقدامات، در ایران باستان (داریوش اول) تجارت بیش از پیش رونق گرفت؟ در آن زمان امنیت در راه‌ها برقرار و کاروانسراهایی در فاصله‌های معین بنا گردیدند. در نتیجه این اقدامات تجارت رونق گرفت.
- ۶- جاده‌ی ابریشم چه راهی بود؟ جاده ابریشم راهی بود که چین و هند را در شرق، به اروپا در غرب متصل می‌کرد و بخشی از این جاده هم از خاک ایران عبور می‌کرد.
- ۷- ارزشمندترین کالای تجاری دوره ایران باستان چه بود؟ ابریشم بود که از چین به ایران و سرزمین‌های دیگر صادر می‌شد.
- ۸- چرا ساسانیان مانع از ارتباط مستقیم تجاری میان چین و هند با روم (اروپا) می‌شدند و از این کار چه هدفی داشتند؟ سرزمین‌های ایرانی در عهد باستان طقه‌ی اتصال و ارتباط غرب و به شمار می‌رفت ایرانیان باستان در صدد بودند که از موقعیت سرزمین خود در حوزه‌ی اقتصاد و بازرگانی بهره‌برداری کنند.
- اولاً از عبور کالاهایی که از شرق به غرب می‌رفت و بالعکس، عوارض و حق ترانزیت دریافت می‌کردند، ثانیاً آنها ترجیح می‌دادند به جای صادرات مواد اولیه مثل ابریشم خام، کالاهای ساخته شده یا منسوجات ابریشمی و... که سود بیشتری به همراه داشت، صادر کنند.
- ۹- ایران در دوره باستان صادر کننده‌ی چه کالاهایی بود؟ کالاهای گوناگون مانند سنگ‌های قیمتی، پارچه، قالی و محصولات کشاورزی بود.
- ۱۰- ضرب سکه چه تأثیری در تجارت ایران باستان داشت؟ با ضرب سکه تجارت رونق پیدا کرد، به طوری که بازرگانان با داشتن پول می‌توانستند کالاهایی خریداری کنند و آنها را به قیمت بیشتر بفروشند.
- ۱۱- چه کسانی می‌توانستند سکه ضرب کنند؟ سکه‌های زرین فقط به فرمان و به نام پادشاهان ضرب می‌شد. حاکمان ایالت‌ها می‌توانستند با اجازه پادشاه فقط سکه‌های سیمین (نقره‌ای) یا (مس) ضرب کنند.
- ۱۲- در ایران باستان منبع اصلی در آمد حکومت‌ها چه بود؟ مالیات منبع اصلی در آمد حکومت‌ها بود که به صورت نقدی یا چنسی دریافت می‌شد.
- ۱۳- در ایران باستان مالیات توسط چه گروه‌هایی پرداخت می‌شد؟ بیشترین حجم مالیات را کشاورزان پرداخت می‌کردند. دمداران به نسبت تعداد دام‌هایشان و پیشه‌وران و بازرگانان نیز به میزان کالا و خدماتی که عرضه می‌کردند مالیات می‌دادند.
- ۱۴- مالیات سرانه چه نوع مالیاتی بود؟ نوع دیگری از مالیات به نام مالیات سرانه وجود داشت که فقط از عامه‌ی مردم وصول می‌شد و بزرگان و اشراف از پرداخت آن معاف بودند.
- ۱۵- در چه صورت مالیات افزایش و در چه مواقعی بخشیده می‌شد؟ گاهی به دلیل خالی بودن خزانه، میزان مالیات‌ها را افزایش می‌دادند. البته در مواقعی نیز به سبب جلوگیری از شورش مردم و یا بروز خشکسالی، بخشش‌هایی صورت می‌گرفت.

- ۱۶- در ایران باستان درآمدهای حکومتی صرف چه کارهایی می شد؟ (۱- بخش زیادی صرف جنگ با دشمنان می شد ۲- قسمت دیگری به مصارف شخصی شاه، شاهزادگان، درباریان و ساختن کاخ های مجلل می رسید ۳- پرداخت حقوق به مأموران حکومتی ۴- درآمد خرج احداث، نگه داری و تعمیر آتشکده ها، کاروان سراها، قنات ها، سدها و ..... می شد.
- * مهم ترین پیشه و وسیله ی معیشت در ایران باستان ..... بود . (کشاورزی)
  - * در اوستا و کتیبه های آن دوره عبارت هایی در باره اهمیت و ارزش ..... دیده می شود . (کار کشاورزان)
  - * فعالیت های ..... از طرف حکومت نیز تشویق می شد . (کشاورزی)
  - * مهم ترین محصول زراعی ایرانیان باستان ..... و ..... بود . (گندم و جو)
  - * به فرمان داریوش اول هخامنشی جاده ..... ساخته شد . (شاهی)
  - * ارزشمند ترین و پرسودترین کالای تجاری در ایران باستان ..... بود . (اپریشم)
  - * ایرانیان باستان به سبب تجربه و مهارت دریانوردی به ..... نیز روی آوردند . (تجارت دریایی)
  - * در دوران ..... تجارت دریایی رونق گرفت . (ساسانی)
  - * در زمان هخامنشیان برای اولین بار به فرمان داریوش کبیر سکه ای زرین به نام ..... ضرب شد . (دریک)
  - * در ایران باستان ، منبع اصلی درآمد حکومت ها ..... بود . (مالیات)
  - * بیشترین حجم مالیات را ..... پرداخت می کردند . (کشاورزان)
  - * مالیات ..... فقط از عامه ی مردم وصول می شد . (سرايه)

درس ۲۳ (عقاید و سپک زندگی مردم در ایران باستان)

مجموعه سوال و جواب کتاب مطالعات اجتماعی هفتم - متوسطه اول - تهیه کننده: علیرضا اسماعیلی

- ۱- اقوام آریایی کدام عناصر خلقت را مقدس می شمردند؟ اقوام آریایی برخی از عناصر خلقت مانند آب، آتش، خاک و باد را مقدس می شمردند و برای آنها خدایانی قائل بودند.
- ۲- زرتشت که بود و مردم را به چه چیز دعوت می کرد؟ زرتشت پیامبر ایران باستان که قبل از سلسله ی مادها می زیست، در اندیشه ی اصلاح عقاید ایرانیان پر آمد. او مردم را به پرستش اهورامزدا، خدای بزرگ دعوت کرد.
- ۳- در آیین زرتشت به چه چیزی اشاره شده بود؟ در آیین زرتشت اهورامزدا منشأ تمام خیر و خوبی ها بود و همواره با اهریمن که سرچشمه ی شر و پدی ها به شمار می رفت، در حال مبارزه بود.
- ۴- زرتشت به پیروان خود چه سفارش می کرد؟ سفارش می کرد که به منظور یاری اهورامزدا، پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک را سرمشق زندگی خود قرار دهند.
- ۵- در دوره ی ساسانیان چه دین هایی رواج داشت؟ زرتشتی، مسیحی، یهودی، بودایی و مانوی.
- ۶- در دوره ساسانی دیدگاه موبدان زرتشتی نسبت به دیگر ادیان چه بود؟ موبدان زرتشتی با رواج و گسترش دین های دیگر در ایران مخالف بودند و نسبت به پیروان سایر ادیان سخت گیری می کردند.
- ۷- در دوره ی ایران باستان غذای اصلی مردم چه بود؟ در آن دوره غذای اصلی مردم، غلات مخصوصاً گندم و چو بود که آنها را آرد می کردند و با آن نان و انواع شیرینی ها را می پختند. علاوه بر نان از انواع گوشت حیوانات اهلی، گوشت پرندگان شکاری، تخم پرندگان، شیر پز و میوه ها و سبزیجات و شربت ها برای تغذیه استفاده می شد.
- ۸- مورخان معتقدند کدام مواد غذایی به ایران وارد می شده است؟ بعضی مواد غذایی مانند روغن زیتون از یونان و ادویه از هندوستان به ایران وارد می شده است.
- ۹- برخی از آداب غذا خوردن مردم ایران باستان را بنویسید؟ با آداب خاصی سر سفره می نشستند. آنها سخن گفتن هنگام غذا خوردن را گناه می دانستند. شستن دست ها قبل و بعد از غذا خوردن و خواندن دعای نان در ابتدا و پایان غذا از نکاتی بود که آنها بر سر سفره رعایت می کردند.

- ۱۰- اطلاعات مربوط به پوشاک ایران باستان چگونه است؟ پیشتر آنچه که ما از پوشاک مردم آن دوره می دانیم مربوط به مجسمه ها و نقاشی ها یا تصویری به جا مانده از آن دوره است که بر روی سنگ ها، ظروف یا سکه ها نقش بسته اند.
- ۱۱- با توجه به شواهد و مدارک به جا مانده، ایرانیان باستان نسبت به پوشش بدن چه اعتقادی داشتند؟ مردان و زنان ایران باستان در مقایسه با مردم سایر تمدن های هم عصر خود، اعتقاد به پوشش کامل بدن داشتند و پرهنگی و پی بند و پاری را نشانه اهریمن می دانستند.
- ۱۲- در دوره ی ایران باستان پوشاک ایرانیان شامل چه چیزهایی بود؟ شلوار و پالا پوشش های آستین دار و کلاه نمدی پوشاک اصلی مردان بود. زنان نیز از شلوار، پیراهن های بلند و روسری استفاده می کردند. لباس های ایرانی مورد توجه بزرگان و درباریان روم و یونان بود و اغلب سعی می کردند از طرح لباس های ایرانی تقلید کنند.
- ۱۳- فردوسی در کتاب شاهنامه از کدام پهلوانان ایران باستان سخن گفته است؟ از دلوری (سپهره های چون رستم، سهراب، سیاوش، گرد آفرید و ..... سخن گفته است.
- ۱۴- هردوت در نوشته های خود گفته است ایرانیان به فرزندان خود سه چیز را می آموختند، آنها را بنویسید؟ (- سوارکاری ۲- تیراندازی ۳- راستگویی
- ۱۵- از ورزش های مورد علاقه مردم ایران باستان چند مورد نام ببرید؟ سوارکاری و تیراندازی و شکار از ورزش های مورد علاقه مردم آن دوره بوده و پرتاب سنگ یا فلاخن و نیزه و زوبین نیز رواج داشته است.
- ۱۶- در باره ی ورزش چوگان در ایران باستان چه می دانید؟ چوگان بازی ورزشی است که ایرانیان باستان آن را ابداع کرده اند. در شاهنامه فردوسی به چوگان بازی اشاره شده است. در زمان هخامنشیان و ساسانیان این ورزش انجام می شده است. امروزه چوگان بازی یکی از ورزش های جهانی محسوب می شود.
- ۱۷- واژه ی جشن به چه معناست؟ واژه ی جشن از یشت و یسنه (وستایی گرفته شده که به معنای پرستیدن و نیایش است.
- ۱۸- مهم ترین جشن های دوره ایران باستان را نام ببرید؟ جشن نوروز، جشن سده و جشن مهرگان از مهم ترین جشن ها بود.
- ۱۹- نوروز در نزد مردم ایران باستان پیام آور چه بود؟ نوروز در نزد مردم آن زمان پیام آور نوشدن سال و رویش طبیعت و شروع فعالیت های کشاورزی بود.
- ۲۰- زمان پیدایش نوروز را توضیح دهید؟ زمان پیدایش نوروز به درستی معلوم نیست اما در برخی از کتاب های کهن مانند شاهنامه فردوسی، این جشن را به زمان تاج گذاری جمشید پادشاه اسطوره ای ایران نسبت می دهند.
- ۲۱- امروزه برخی از آیین های زیبای نوروز را نام ببرید؟ امروزه نیز مردم کشور ما نوروز را جشن می گیرند، کتاب قرآن را بر سر سفره هفت سین می گذارند و در هنگام تحویل سال دعا می خوانند. خانه تکانی، پختن سمنو، چیدن سفره ی هفت سین، به دیدار بزرگ تر های فامیل رفتن و عیدی دادن از آیین های زیبای نوروز است.
- *- در ایران باستان ..... نقش و تأثیر زیادی در زندگی فردی و اجتماعی داشت. (تعلیمات مذهبی)
- *- پس از مرگ زرتشت پیروانش تعالیم او را در کتابی به نام ..... گردآوری کردند. (اوستا)
- *- در دوره ی ساسانیان دین ..... ، دین رسمی کشور اعلام شد. (زرتشتی)
- *- نخستین کسانی که شلوار را طراحی کردند و پوشیدند ..... بودند. (ایرانیان)
- *- یکی از بزرگ ترین و باشکوه ترین جشن های ایران باستان جشن ..... بود که در فصل ..... برگزار می شد. (نوروز - بهار)
- *- جشن نوروز در زمان هخامنشیان در ..... برگزار می شده است.

- ۱- جلوه هایی از شکوه و عظمت تمدن کهن ایران چیست؟ پیشرفت های ایرانیان در دانش، هنر و معماری.
- ۲- چه عاملی اساس گسترش ایرانیان در دانش، هنر و معماری محسوب می شد؟ زبان و خط.
- ۳- زبان ایرانیان در دوره های مختلف چه بوده است؟
  - ۱- در دوره ی هخامنشیان: پارسی باستان ۲- در دوره اشکانیان و ساسانیان: پارسی میانه یا پهلوی ۳- دوره اسلامی: فارسی دری
- ۴- اصل ۱۵ قانون اساسی در مورد زبان و خط مشترک مردم ایران چه می گوید؟ زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است. اسناد و مکاتبات و متون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد ولی استفاده از زبان های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس در کنار زبان فارسی آزاد است.
- ۵- در تمدن های باستانی ایران، خط ایرانیان چه بوده است؟ در زمان هخامنشیان، ایرانیان خط میخی را از اقوام بین النهرین اقتباس کردند و تغییرات زیادی در آن به وجود آوردند. در دوره های اشکانیان و ساسانیان خط پهلوی رایج بود.
- ۶- کتیبه های به جا مانده از دوره ی هخامنشیان به چه زبان و خطی بوده است؟ کتیبه های به جا مانده از دوره هخامنشیان در پیستون و تخت جمشید به زبان پارسی باستان و با خط میخی نوشته شده است.
- ۷- چه نیازهایی باعث اختراع خط شد؟ اگر خط نبود چه کمبودهایی در جوامع پدید می آمد؟ نیاز به شمارش و محاسبه کردن، نخستین محرک بشر برای ابداع و اختراع خط بوده است پس از این که انسان ها شروع به دامپروری و کشاورزی کردند و یک چانشین شدند، روابط و نوع همکاری آنان با یکدیگر گسترده تر شد. از این رو، ناگزیر شدند مقرراتی وضع کنند تا براساس آن با یکدیگر همکاری کنند، بنابراین ضرورت داشت مقررات مذکور در چایی ثبت و ضبط (نگارش) شود تا از خاطر نرود و افراد همگی ملزم و متعهد به انجام آنها باشند علاوه بر نیازهای مذکور، تمایل به حفظ خاطره و میل به ماندگاری نام و نشان، یکی دیگر از انگیزه های بشر برای ابداع خط بوده است
- ۸- چگونه درمی یابیم که ایرانیان در گذشته های دور با علوم مختلف آشنا بوده اند؟ ساختن بناهای عظیم و محکم، سدها، پل ها، ابزارها و وسایل مختلف زندگی که به دست ایرانیان ابداع شده، نشان می دهد آنها با علوم گوناگونی چون ریاضی، هندسه، زمین شناسی و ... آشنا بوده اند.
- ۹- چرا ایرانیان باستان تقویم خورشیدی را به وجود آوردند؟ چون برای فعالیت های کشاورزی که در فصول خاصی از سال انجام می گرفت به تقویم نیاز داشتند، تقویم خورشیدی (شمسی) را به وجود آوردند و سال را به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم کردند و پنج روز پیاپی سال را جداگانه به حساب آوردند. این تقویم از کم نظیرترین تقویم های دنیا است.
- ۱۰- از نظر پزشکی وضعیت ایرانیان باستان چگونه بود؟ ایرانیان در پزشکی نیز پیشرفت کرده بودند و خواص درمانی گیاهان را می شناختند.
- ۱۱- در کتاب اوستا از سه نوع پزشک نام برده شده است، نام آنها را بنویسید؟ پزشک جراح، پزشک معمولی، پزشک دعا.
- ۱۲- قدیمی ترین مدرسه ی پزشکی جهان چه نام داشت؟ در دوره ی ساسانیان، شاپور ساسانی در شهر جندی شاپور (خوزستان کنونی) مدرسه و بیمارستانی تأسیس نمود که قدیمی ترین مدرسه ی پزشکی جهان به شمار می رود.
- ۱۳- در مدرسه جندی شاپور علاوه بر پزشکی چه رشته های دیگری تدریس می شد؟ نجوم، ریاضیات، موسیقی، شیمی (کیمیاگری) و ...
- ۱۴- صنعتگران و هنرمندان ایران باستان در چه رشته هایی مهارت داشتند؟ آنها در رشته های گوناگون چون سفالگری، پارچه بافی، قالی بافی، فلزکاری، چرم سازی، زرگری، کاشی کاری، سنگ پُری، حجاری، قلم زنی، منبت کاری، موسیقی، نقاشی و ... مهارت داشتند.
- ۱۵- ایرانیان باستان با توجه به شرایطی خانه های خود را می ساختند؟ ایرانیان با توجه به شرایط آب و هوایی و مصالحی که در منطقه ی آنها بود خانه های خود را از سنگ، چوب و خشت می ساختند.

۱۶- کدام بناهای باستانی پیشرفت ایرانیان را در معماری نشان می دهد؟ علاوه بر تخت جمشید، هگمتانه، پاسارگاد، تخت سلیمان، طاق بستان و طاق کسری.

- *- اساس گسترش دانش هنر و معماری ..... و ..... بوده است . (زبان - خط)
- *- از هنگام استقرار اقوام ..... در سرزمین ایران ، زبان فارسی ، زبان گفتاری و نوشتاری مردم بوده است . (آریایی)
- *- زبان رسمی امروز ما نیز ..... است . (فارسی دری)
- *- در زمان هخامنشیان ، ایرانیان خط ..... را از اقوام بین النهری اقتباس کردند . (میخی)
- *- در دوره های اشکانیان و ساسانیان، خط ..... رایج بود . این خط از خط ..... اقتباس شده بود . (پهلوی - آرامی)
- *- پیشرفت در علم ..... باعث به وجود آمدن تقویم خورشیدی شد . (نجوم)

علیرضا اسماعیلی

به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقیست

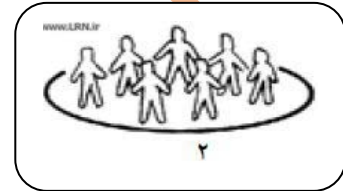
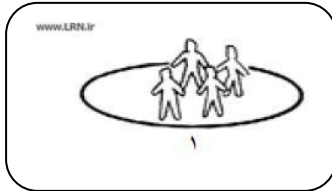
سال تحصیلی ۹۵-۹۴

دورخیز

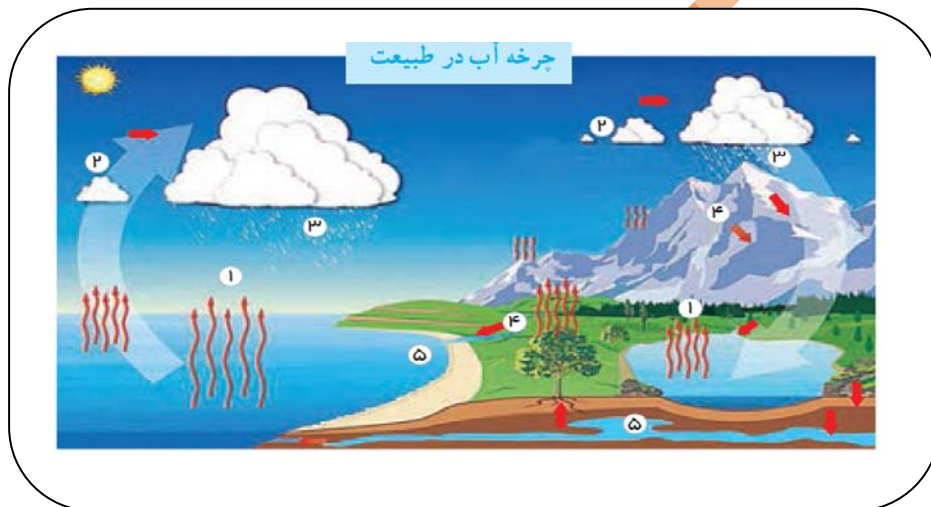
سوالات مربوط به تصاویر درس ۱۳ تا ۲۴

با توجه به تصاویر زیر مساحت هر دو مکان یکسان است. تراکم جمعیت در کدام مکان بیشتر است؟ چرا؟

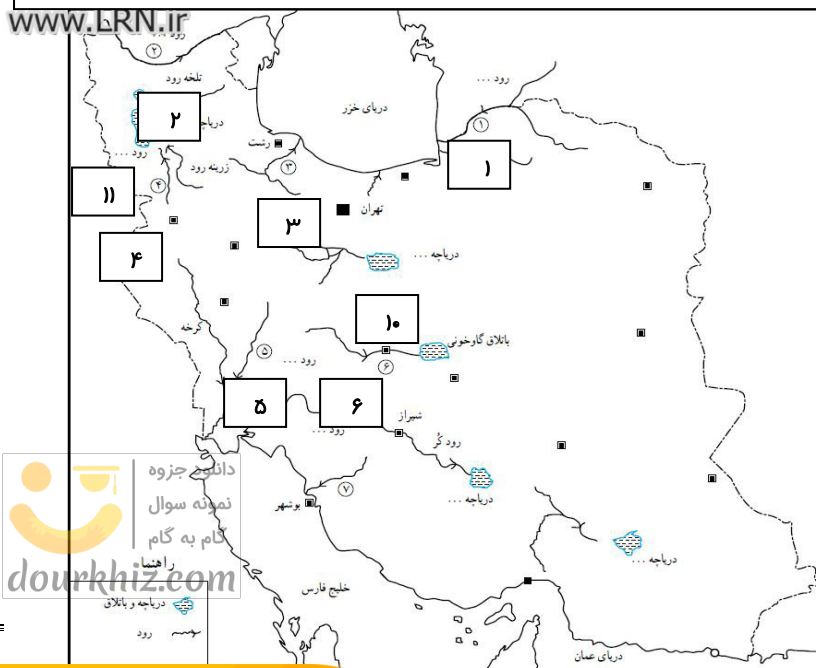
پاسخ: مکان شماره ۲ زیرا نسبت افرادی که در این مکان زندگی می کنند بیشتر است.

به شکل گردش آب توجه کنید و با توجه به اعداد ۱ تا ۵ هر مرحله را توضیح دهید.

۱- تبخیر آب دریاها و اقیانوس ها ۲- تشکیل ابرها ۳- ریزش برف و باران ۴- تشکیل آب های سطحی یا آب های زیر زمینی

۵- آب های جاری وارد دریاها می شود

با توجه به نقشه ی زیر نام رودها و دریاچه ها که با شماره مشخص شده است را بنویسید.

- ۱- نام رود (اترک)
- ۲- نام رود (ارس)
- ۳- نام رود (سفیدرود)
- ۴- نام رود (سیمینه رود)
- ۵- نام رود (دز)
- ۶- نام رود (زاینده رود)

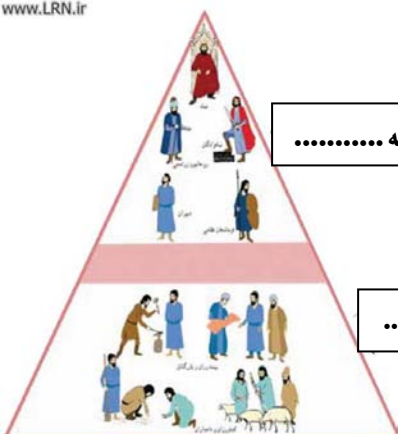
- ۷- نام رود (دالکی)
- ۸- نام دریاچه (چارمورپان)
- ۹- نام دریاچه (پختگان)
- ۱۰- نام دریاچه (نمک-قم)

تصویر روبرو سرگذشت کدام پیامبر الهی را نشان می دهد؟ این پیامبر در کجا می زیست؟

پاسخ : حضرت نوح(ع) - در بین النهرین

www.LRN.ir

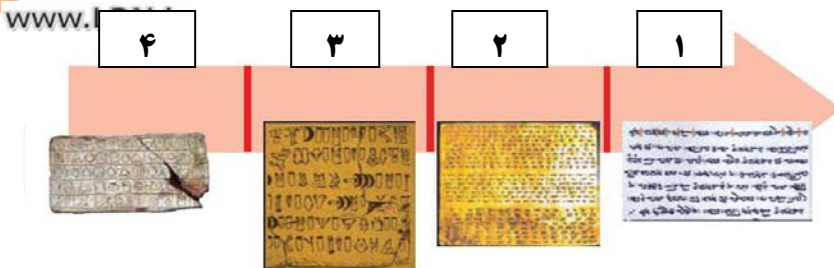
۱- طبقه .....

۲- طبقه .....

این تصاویر بیانگر کدام طبقه از طبقات ساسانیان است؟

۱- طبقه بزرگان ۲- طبقه عامه مردم

*- هریک از خط های زیر مربوط به کدام دولت و تمدن می باشد؟

دانلود جزوه
نمونه سوال
گام به گام
dourkhiz.com

۱- ساسانیان ۲- هخامنشیان ۳- تمدن ایلام ۴- تمدن چیرفت

دورخیز

آکادمی کنکور دورخیز

www.dourkhiz.com

جزوه های درسی رایگان

گام به گام های درسی

نمونه سوال های امتحانی

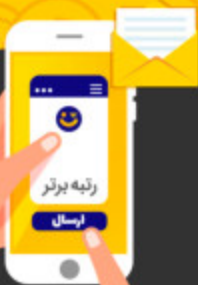

مشاوره کنکور

برنامه ریزی درسی

ورود به سایت دورخیز

جهت دریافت برنامه ریزی خصوصی کلمه (رتبه برتر) را به شماره ۱۰۰۰۰۳۹۴۰ پیامک نمائید.